

Nwàk Bum sè Nwì à Nìtsè' Fa Jon

Nwàk nè Jon à còm ènə nà' sə tsè' bum ñkùñntèŋ sè yi à sə yə yà' co yi sə yə lo, ñga Nwì sə nìtsè' fa yi yà' yi. Jon nə dʉ' nja də Nwì a nìŋ fa yi bum yè'sə, də anə kà sàp ñga yà' bùñŋ və zìnə laŋ. (Taŋ mbùp 1:1). Ncèep gbu' ndzənə ñwàk ènə wùriŋ. Bum mok sè yi à yə sə, a sè wo à còm yà' ndzənə ñwàk Nwì ma nè Rùk nè zəm nə sè'. Bwìiŋ jəgə gbu' sə, nə sə tsok reŋsə lo yà' bə mandzə zəzok wùriŋ. Megu də tu ncèp nə ñwàk nə tse' ñgòtsè' fa bwìiŋ nə nòye sə jəja də Nwìi nə ghak bùñŋ sə wo sə bèŋ yi bə Satà pwe'fo' ndzə bohòJisòs Krest. Fana yi nə sə cum bə bùñŋ sə wo à còm liŋ awo ndzənə ñwàk lùŋ sə. Wo nə ye bùñŋ ye, yi ye Nwì yà'wèŋ sè'.

A ye-a sè' də bum sè nja sə ka pwe' pap rεεŋ wes fana ñgà còm ñwàk nə sə tsè' fa vesùwèŋ də bùñŋ sə wo ta-a, nə sə yu'rə bum sè ndzənə ñwàk ènə fana Nwìi nə se wo (taŋ mbùp 1:3).

Bum Sè Wo A Còm Ndzənə Ñwàk Nə

¹ Nè'e ñwàk bum sè Nwì à nìtsè' fa Jisòs Krest də nà'a tsok fa ñgàa fàha nà' wèŋ, də yà'a nə ye vε'nə ghàr. Anə geŋ, Jisòs tumsə masinjà ye də nà'a kə tsok fa ñgà fàk ye Jon bum yè'sə. ² Fana Jon nə bə tu ye à còm ncèp Nwì nè Jisòs à nìtsè' fa yi nə pwe'. Yi à còom, nə ninjtsok fa bwì jəja kwaraŋgaŋ. ³ Reŋsi bohòndàaŋwè pwe' nè yi

jè ncèp nè nà'a vè bohòNwì ènə, nə taŋ fis nà' mʉtsə. Reŋsi sè' bohòbʉʉ sè wo yuk ncèp ènə, nə gʉ mvè'nè nà' sə duk sè', bʉʉsè mvèk nè bum yè'sə nə ye sə kʉəp laŋ.

Jon Cèpsə Coòs Sè Sàmba Sè Nze Esiyà Sə

⁴ Mù Jon ɳgà còm ɳwàk nè'e, mù sə cèpsə weŋ coos sè sàmba sè mvwe' nzeŋgònì Èsiyà yà'a bèbonj. Mù ləŋ də Nwìi gʉ weŋ bèbonj, nə fa weŋ fifi sè'. Yi Nwì nè yi cu ɳga'a, nə ye nè yi à ye to mantombì, nə ye fe'lə sè' yi nè yi nè kè vè fe'lə nə. Bèbonj bə fifi ènə nè nà' vè bohòyònṣəə sè sàmba sè wo tə mvwe' kapràak ye sə, yà'a ye bohòwèŋ sè'. ⁵ Bèbo ènə və bohòJisòs Kreſt sè', nè yi ɳwè nè aco a naaŋtu bohòyi co ɳgà tsè' zìnə bə bum Nwì. A sè' yi nè Nwì à lòkokṣə to mvwe' kpʉ fana yi ye ɳkum bohòŋkum sè sə nze pwe' yi. A kwasə yi bʉʉsè yi à dzəm ves, nə kpʉ bohòvès sè' də ya yi fiŋ me'rə fis ves mvwe' bʉp avès bə ndʉəm ye. ⁶ Yi a gʉ ves ɳgòye bʉʉ sè mvwe' gaŋ ye. Nə gʉ ves sè' ɳgòye co ɳgàa fa satikà', nə sə fa gùrə ɳgòkùksə liŋ tè' ye Nwì. Bwìŋ kuksə Jisòs nə, ɳàan pwe' bohòyi nə mvèsə nə mvèsə. Yà'a ye ve'nə. ⁷ Wéeŋ ye, yi sə və ndzənə mbàk fana, lis bwì pwe' nə ye yi. Bʉʉ sè wo à sòp yi nə ye yi sè'. Bʉʉ sè sənə nzeŋgònə pwe' nə warə də, <<A jaŋ mù yà?>> bʉʉ vèvè ye nə. Yà'a mvè'nè a nè ye lì ve'nə. Yà'a ye ve'nə. ⁸ Tà Nwì àvès sə cèp də, <<Ngòyèto a mù,

ηgòlèsè a sè' mè. >>* Yi Nwì nè yi cu ηga'a nè ye nè yi à ye to mantombì, nè ye fe'lè sè' yi nè yi nè kè vè fe'lè nè. Yi tse' ηàŋ pwe' yi, ηàŋ mok ka sè ya' càsè yi mok cum fe'lè.

Jon Yè Jisòs Bè Lis

⁹ Mè Jon nè mè sè còm ηwàk nè'e, mè moma àwèŋ nè vesùwèŋ a be'lè mvwe' mò'fis bè Jisòs. Vesùwèŋ sè yè lòŋgə' bəbe', nè sè təəŋ gugəŋ bùusè a tse' lo' Jisòs co ηkum àvè̄s. Nùmbu mòk à ye ηga mè cu mvwe' mèlak mòk nè wo to nà' dè Patmòs. Mèlak ènè à ye ndzè tsètsè'rè ndzèp. Wo à bè' gesè lòmè fo' dè bùusè mè à sè tsòho ncèp Nwì nè ye bum sè Jisòs à nitsè' dè ya'a zìnè sè. ¹⁰ Mè à ye fo', ηga a nùmbu dzèə bùu Nwì wèŋ. Yòŋsè nè Nwì à vèə, nè kotse' mè ghà ànè. Mè yuk ηga ηgì mòk sè cep fu ηkwèεŋ mè co wo sè fuəp ntàŋ ve'ε. ¹¹ Ηgì nè dük fa mè dè, <<Jèŋ ηwàk, nè com bum sè wù sè yè yè'e, nè tum fa lo coos sè sàmba. Coos sè mvwe' lak Efesò, Siminà, Pègamùm, Tiyatirà, Sadìs, Filàdefiyà nè ye Làođisiyà.>>

¹² Anè geŋ mè bùuŋ dè ya mè ye ηwè nè yi sè cèp bohòmè ènè. Mè à bùuŋ, mè ye yumok sàmba co bəbwe dzòok sè wo à gù ya' bè nsàp nteŋ nè wo togè nà' dè guù nà'a, sè co wù tes kàk mbwa. ¹³ Mè ye ηwè nèmòk ηga yi səsə co mo ηwè, ηga yi tə mutsètsè'rè bəbwe dzòok tes

* ^{1:8} 1:8 Wo à còm to ηwàk nè'e, mvwe' sè Yamba sè cep dè ηgòyèto à ye dè Alfà bè ncèep Grik. Mvwe' sè Yamba sè cep dè ηgòlèsè à ye dè Omegà bè ncèep Grik. Alfà ye ncòm nè nà' yèto ncòm Grik sè, Omegà ye nè nà' lèṣè.

kàk sè. Yi à ni tse' cèk nè nà' sap co sàro. Yi swi' tiŋ yak nà' mæŋgùu bø korø nè wo à gù nà' sè' bø guù. ¹⁴ Nàømtu ye sè fop pup pup co mbàk. Lis ye sè kue co lùm mis. ¹⁵ Kùu ye à sè reŋ daàŋ daàŋ co nteŋ nè wo tè kè vòho. Ngì ye ye co sè gbù cœcwà ndzèp nè ghanj. ¹⁶ Yi à kotse' ñkèŋkàŋ sàmba ndzènè bo ma zuu ye. Fèk mòk nè nà' à tse' ncuep ma ba à tesø tsø kè cùhu yi sè'. Si ye à sè reŋ co nùm sè to nè maràŋ.

¹⁷ Mù à yø yi, mù coho gbù nooŋ tsoŋ mvwe' kùu ye, co ñwè nè yi kpù laŋ ve'ε. Fana yi naaŋ fa mu bo ma zu ye mu ni'i, nè duk fa mu duk dø, <<Kà wøp. A mù nè mu mantombì nè ye maŋkwèŋ sè' mù. ¹⁸ A mù nè mù cu ñwøm nø. Mù à kpù, nè lokok fe'lø sèmok. Mu nø cum mok mvèsè nè mvèsè. Ki ncùu kpù nè ye nzeŋgòŋ yòŋsèø bù kpùkpù pwe' cu ndzø bohòmù. ¹⁹ Còm-a bum sè wù yø ñga'a yè'e pwe' ndzø ñwà'à. Còm sè yà'a nø ye ñga'a nø ye sè yà'a nè kè ye ntsø'mòk sè'. ²⁰ Mu reŋsø wu bø bum sè wù yø sø. Ñkèŋkàaŋ sè sàmba sè wù yø ndzø bohòmù yà'a, a masinjàa am sè wo kùkgè coos sè sàmba sø. Bøbwe teberøø kàak sè sàmba sø yàwo coos sè sàmba sø.>>

2

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Efesò

¹ Ñwè nè mù à yø nø à duk fa malì mu sè' duk dø, <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos nè mvwe' lak Efesònà'a duk dø, nè'e ncèp nè nà' vø bohòŋwè nè yi kotse' ñkèŋkàaŋ sè sàmba sè ndzø bohòyi. Nø ye sè' yi nè yi gikè'gè

màtsàtsə'rəə bwe dzòok sè kàak təəñgè mbwa sə. ² Mù rì wes ncu àwèŋ pwe'fo'. Mù rì mvè'nè wèen fàkgè bə ŋàŋ, nə ye mvè'nè wèŋ sə ko ntum, nə sə təəñ mali gugun. Mù rì mvè'nè wèŋ sə jùm fis bùu sə bùp màngorè wèŋ yà'a sə'. Nə riŋ fe'lə mvè'nè wèŋ a mùmsə ja'a bùu sə wo sə dük bòrə basə də wo ŋgàa ntum am ŋga wo ŋgàa mvwès yà'a sə'. ³ Wèŋ sə ko ntum, wèŋ a yə ŋgə' bùu mà cèbùè, nə kà teŋsè. ⁴ Megu də yumook nè' nè nà' sə kà mà vesùwèŋ bò. Yu nə də wèŋ sə kà mà mok mvè'nè wèŋ à sə dzəm to mà mantombì yà'a mok dzəm fe'lə. ⁵ Ye də wèen tsərə fəsə mvè'nè wèŋ à sə dzəm to mà yà'a, nə bwi fa bùp awèŋ ŋkwèŋ, nə sə gù màmvè'nè wèŋ à sə gù to mantombì. Wèen kà-a ve'nə gù, mà və, nə kə cok fis gesə teberè àwèŋ nè kàak təəñgè mbwa nà'a. ⁶ A ye-a sə ve'nə fana yumòok nè' nè sə bòmh vesùwèŋ bùu zeŋ. A də wèŋ sə bëŋ bum sə bùu Nikolà wèŋ sə gù yà'a nè bùp sə' co mvè'nè mà sə bëŋ yà'. ⁷ Nwè nè yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum bə zeŋ, yi yuk-a yusé Yòŋsè Nwì sə cèp bohòcoos sə. Nwè nè yi təəñ-a gugun tètè nə ghak mèmumsə fana nà'a yi nè Nwii nè fa yi mandzè də yi ni lo nə kə zu nto' tu lùŋ nè yi à bì nà' mvwe' nzum ye nə.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Sìminà

⁸ <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos nè mvwe' lak Sìminà nà'a dük də, nè'e ncèp nè nà' vè bohòyi nè yi mantombì sə' yi, nə ye maŋkwèŋ sə' yi nə. Yi nè yi à kpù, nə lokok fe'lə sèmok nə. ⁹ Mù rì ŋgə' nè wèŋ sə yə. Mù rì də wèen

ŋgàa jìŋ. Nga zìnə nə də wèeŋ ŋgàa ghàk bə mandzè mòk. Mù rì nsàap mvwées sè bùu sè wo sə to borə ni' awo də wo bùu Jus yà'a sə cì' fa weŋ yà'a sə'. Bùu yà'sə wo ka bùu Jus yeŋ lok, wo yà'sə bòp bù Satà wèŋ. ¹⁰ Nga sə də a və-a bohòwèŋ sə nsàp ŋgə' nè fòpwe', kà də wèeŋ wəp dük. Yèè, Satàa nə mumsə weŋ, nə gesə mok sə mħutsətsə'rəə wèŋ anə mħ ndapndzəmè. Nsàp ŋgə' ànə nə cum dzeŋ megū nùumbu hum. A ye-a sə də wu nə kpħ bùu mħ, wù təəŋ mali bohòmħ gugħuŋ, ya mħ nə lak wu bə tām nè nà'a lùn nə. ¹¹ Nwè nè yi tse'-a ntu', yi yu'rə-a yusə Yōnsè Nwì sə cep bohòcoos wèŋ. Nwè nè yi təəŋ-a gugħuŋ, nə ghak mħemumsə fana ye də kpħ nè nà' sə və maŋkwèeŋ nə kà yi jwèŋ lok.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Pegamùm

¹² <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos nè mvwe' lak Pegamùm nà'a dük də, nè'e ncèp nè nà' tesə vè mħ cùhu ŋwè nè yi tse' fèk nè bə ncèp ma ba nə. ¹³ Mù rì mvwe' sə wèŋ cu yà'sə bəboŋ də a fo' mvwe' ntum lak Satà. Mù rì də wèŋ sə dük mègħu də wèeŋ bùu am. Wo a zə Antipà nè yi à sə ye zìnə bohòmħ fa'nə, də bùusə yi à cèp fis jəja də yi ŋwè àm. Wo à zə yi ve'nə, wèŋ kà mħ sə' bëŋ. ¹⁴ Megu də bum mok cu sə wèŋ sə għu sə yà' sə kà mħ bò. Bùu mok cu mħutsətsə'rəə wèŋ sə wo sə għu nsàap bum lak sə co rùm wèŋ, co sə Balàm à sə yə'rə fa bwì yà'a. A yi nè yi à tipsə Balàk ŋgħoġe lòbħu Izùre wèŋ mvwe' għu bap nə. Yi à għu ve'nə ŋkuŋ wo sə zuu bum sə bap sə co bum rùm, nə sə koho

sàhà sè'. ¹⁵ Bùu mok cu mñgorè wèj sè' sè wo sè be' mandzè Nikolà. Wo sè gù nsàap bùp sè Balàm à yè'rè yà'a. ¹⁶ Ye dè wèeñ kupsø-a wàp, bwère mu nè vè ve'e nònàk, nè lu ves bùu yà'sø wèj bø fèk nè mu cùhu mu nè. ¹⁷ Ñwè nè yi tse'-a ntu' ñgøyuk bum fo', yi yuk-a bum yè'sø sè Yòñsà Nwì sè cèp bohòcoos sè. Ñwè nè yi tøøñ-a guguñ tètè nè ghak mèmumsè fana, mu nè fa yi beñ Nwì sè kaco lis ye yà' yen sè. Mu nè fa fe'lè yi lis nè fefop nè wo còm naan liñ sè fi mbwa. Ñwè nèmòok nè kà liñ sè rì lok. A nè riñ megu yà' ñwè nè mu fa yi yà' nè.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Tiyatirà

¹⁸ <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos àm nè mvwe' lak Tiyatirà nà'a dük dø, nè'e ncèp nè nà' tesø vè mu cùhu mo Nwì. Yi nè lis ye sè kue co lùm mis, kùu ye sè reñ daàj daàj co ntèj nè wo tèj kè misè nè. ¹⁹ Mu rì ncu àwèj bëbonj. Mu rì dè wèj tse' ntùm nè ñgòdzèm mòk bø mòk. Mu rì sè' mvè'nè wèj tø bø mandzè nè zìnø bohòmu, mu rì dè wèeñ fàkgè guguñ, nè sè ko ntùm sè'. Mu rì sè' lañ dè bum sè wèj sè fàk ñga'a pwe'fo', bòghak zeñ nè noñsø mvè'nè à ye to mantombì. ²⁰ Mègù dè yumòk cu mò'fis nè wèj sè gù nè mu ka nà' dzèm. Yu nè dø, wèj sè mè'rè ñwà nè wo to yi dè Jesebè nà'a ñgòcu mñtsøtsø'røø wèj. Yi sè dük dè yi sè tsòho ncèp Nwì, ñga a mvwès wà. Yi sè gù bùu am wèj ñgòkoho sàhà, nè sè zu ke'ca bum rùm wèj nduk. ²¹ Mu a fa yi mñmvèk momjo dè ya yi teñsø ñgògù bùp ye sè, fana yi kà dzèm ñgomè'rè ko sàhà dzèm. ²² Ye

də mʉ nə gʉ yi, yi kok kèe yiyan maràn ya bə bʉʉ sè bə yà'wèen kogè nto sə wèen nə ye ɳgə' bèboŋni. Mʉ nə gʉ li ve'nə tse'ŋga wo mè'rə mandzè àwo ànə. ²³ Mʉ nə zə bwe ye sə pwe'fo'. Mʉ nə gʉ ve'nə ya cos pwe' riŋ də mʉ rì tse' vèəm bwi pwe'fo'. Mʉ nə lak ndàaŋwè pwe'fo' mvè'nə yi à gʉ fāak ye.

²⁴ <<Nə ye də bohòwèŋ bwes bʉʉ sè mvwe' lak Tiyatirà, wèŋ a ka mandzè Jesebè nə yuŋ. Wèŋ na ka bum ɳwuŋwa sè Satà sə rì. Ye də bohòwèŋ yàwèŋ, mʉ ka yumok zok sə mʉ sə dük wèen gʉ tse'. ²⁵ Megu də wèen kotse' bum sè wèŋ a yə'rə yà'a cùk tètè mʉ bwi və. ²⁶ Nə ye də bohòbòp bʉ nə wo tə gʉguŋ tètè nə kə ghak mèmumsè, nə sə gʉ yusè mʉ sə dzəm, fana mʉ nə fa wo ɳàŋ bə bòop lak sə zəzok sə pwe'fo'. ²⁷ Mʉ nə fa wo ɳàaŋ sə sə' mvè'nə tè' am a fa mʉ. Wo nə sə sak gaŋ mʉtuhù bòop lak yè'sə bə ntò' ɳkum nə wo à gʉ nà' bə ntəŋ. Wo nə ləp və'rə yà' co mvè'nə ɳwèe ləp və'rəgè kʉŋŋaŋ ncák yà'a. ²⁸ Bʉʉ sè wo ghak mèmumsè yè'sə, mʉ nə fa wo sèŋtsok sə'. ²⁹ Nwè nə yi tse'-a ntu' ɳgøyuk bum fo' fana yi yu'rə-a bum sè Yòŋsè Nwì sə tsə' fa coos sə.

3

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Sadìs

¹ <<Còm fa masinjà àm nə yi kʉkgè cos nə mvwe' lak Sadìs nà'a dük də, nè'e ncèp nə nà' tesə vè bohòyi nə yi tse' yòŋsèø Nwì sə sàmba, nə tse' ɳkèŋkàaŋ sə sàmba sə. Mʉ rì ncu àwèŋ nə wèŋ cu nə. Bwiŋŋ tsərəgè də wèŋ cu ɳwəm,

ηga wèŋ a kpù laŋ. ² Wèeŋ lokok mvwe' lo wàp, nè lumsə fe'lè møyòŋsè nè nà' sè kàha malì nà'a, ya kà dè nà'a kpù liiŋ wesə dük. Mù yø dè ncu àwèŋ ka kékárè pap mantombìi Nwì yeŋ. ³ Ye dè bòghak dè wèeŋ tsørø føsø maŋkwèŋ bø bum sè wèŋ ànø yuk to yà', nø jøŋ yà' yà'a. Wèeŋ sø gø yà', nø bwi fa bøp awèŋ ηkwèŋ. A ye-a ηga wèŋ ka lokok, ye dè mu nø vø nø kø tseŋ wen co ηgà yø vø yi, wèŋ kà mvèk nè yi vøø nø ri.

⁴ <<Megu dè wèŋ bùu Sadìs mok sè wèŋ ka ηkùuŋ yeŋ, wèŋ a nònsø ni' awèŋ røreŋ. Bùu yà'sø nø nitse' cèøk sè føfop, nø gi venø wèŋ bùusø wo kékárè ηgògi venø wèŋ ve'nø. ⁵ Bùu sè wo tøøŋ guguŋ tøtø nø ghak mèmumsø fana wo nø ni cèøk føfop sè' ve'nø. Nø ye sè' dè mu nø kà liŋ awo ndzønø ηwàk lùŋ yìsø fis. Mu nø tøøŋ mantombìi Tè' am nø ye masinjàa ye wèŋ, nø tsok jøja dè wo bùu am. ⁶ Νwè nø yi tse'-a ntu' ηgòyuk bum bø zeŋ, yi yu'rø-a bum sè Yòŋsø Nwì sø tsè' fa coos sø.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Filàdefiyà

⁷ <<Còm fa masinjà àm nø yi kùkgè cos nø mvwe' lak Filàdefiyà nà'a dük dø, nè'e ncèp nø nà' tesø vø bohòmo Nwì nø røreŋ, nø ye sè' yi nø yi zìnø nø. Yi tse' ki ncùu ηkum Devìd ndzø bohòyi. Yi lok-a ncùu sø, ηwè nømòk kà mùk, yi mùk-a yà', ηwè kà sè' lok fe'lè. ⁸ Mù rì ncu àwèŋ. Mù rì dè wèŋ a ye-a sè jì ηàŋ, wèŋ sø yuk dük àm laŋ. Wèŋ a ka dè wèŋ ka bùu am yen sè' bøŋ yuk. Ye dè mu a mùk nònsø fa wen

ncùu sè kaco ɳwè nəmòk lok ya' yeŋ. ⁹ Wèen ja'a àwèŋ mvè'nè mʉ nə gʉ bʉʉ sè wo bòp bʉ Satà, nə sə ci' mwvwès də wo bʉʉ Jus ya'a nè. Mʉ nə gʉ wo ɳgòkè təəŋ bə tumfərə sə ɳki'i wèŋ, nə wup fa weŋ bo, ya wo riŋ də mʉ dzəm weŋ. ¹⁰ Wèŋ a yuk dʉk àm, nə təəŋ bə kontʉm laŋ. Mvè'nè wèŋ a yuk mʉ ve'nə, mʉ nə noŋsə weŋ bèboŋ, ghà nè ɳgə'ə nè vè sənə nzeŋgònə pwe' ɳgòmùmsə bwì.

¹¹ <<Anə kà sàp ɳga mʉ vè laŋ. Wèen kotse' bum sè wèŋ tse' ya'sə cʉk. Wèen kotse' cʉk ya ɳwè nəmòok kà lèlak awèŋ nə kə fèp jə lò. ¹² Bʉʉ sè wo təəŋ-a gʉgʉŋ tətè nə ghak məmumssə fana mʉ gʉ wo co tāaŋ-ndap Nwì àm, wo nə mam fo' tətè nə kà cohòyuk. Mʉ nə com naaŋ liŋ Nwì àm mʉni'i wo. Mʉ com naaŋ fe'lə fa wo liŋ lak Nwì àm nè nà'a də, Jòrosalèm nè Fi, nè nà' sə tesə tsooŋ mʉbu bohòNwì àm nə. Mʉ nə com naaŋ fa wo liŋ am sè fi mʉni'i wo anə sə'. ¹³ ɳwè nè yi tse'-a ntu' ɳgòyuk bum bə zeŋ fana yi yu'rə-a bum sè Yòŋsə Nwì sə tsə' fa coos sə.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Làòdisiyà

¹⁴ <<Còm fa masinjà àm nè yi kʉkgè cos àm nè mvwe' lak Làòdisiyà nà'a dʉk də, nè'e ncèp nè nà' tesə vè bohòŋwè nè liŋ yee də, <Yà'a ye ve'nə.> Yi zìnə, nə ye ɳwè nè aco a naaŋ tu bohòyi. Nwì à gʉ bum pwe' də ya'a yeto və bohòyi nə. ¹⁵ Mʉ rì ncu àwèŋ bèboŋ. Wèŋ ka bohòmʉ fifi yeŋ, nə kà cəcuŋ sə' ye. A nə boŋ ghak də wèen ye le mòk mʉtsətsə'rəə bòop bum sè ba yè'sə. ¹⁶ Nə yeɛ nə də wèŋ mègù yəyarə

fana mʉ nə te fis mak weŋ mʉ cùhu mʉ fo'. ¹⁷ Wèŋ sə dʉk də wèen ɳgàa reŋsi nə ye ɳgàa ghàk də wèŋ sə kà yumok jamè. Wèŋ sə dʉk vε'nə, nə kà rì də wèen co bwìŋ koksə manziŋ bohòwèŋ rì. Wèen ɳgàa jìŋ, sə gi mbwè to, nə ye ɳgàa ntwì lis. ¹⁸ Ye də mʉ sə tip weŋ dʉk də, wèen və kə ywiŋ guù sə wo a tè reŋsə yà' daàŋ, daàŋ bohòmʉ, ya ɳga wèen tse' ghàk. Wèen kə ywiŋ jəŋ cèek fəfop sə' bohòmʉ ya ɳga wèen lok marè'tu awèŋ fo', nə ywiŋ ncèp sə ya ɳga wèen gesə mʉlisè wèŋ ya wèen ye bum. ¹⁹ Mʉ jwagè ɳwè nə mʉ dzəm yi, nə tuksə sə' yi nə, ya ɳga yi tse' ɳkərè. Ye də wèen ye cəcuŋ, nə bwi fa-a bùp awèŋ ɳkwèŋ. ²⁰ Wèen ye, mʉ tə sə ncùhu, nə sə kum; a ye-a ɳga ɳwè nə yi yuk ɳgi àm nə muk fa mʉ ncùu sə fana, mʉ nə ni lo mʉnda'à yi anə. Mʉ ni lòmbwa, vesi zu be'lə beŋ mvwe' mò'fis. ²¹ ɳwè nə yi təəŋ-a gugun tətè nə kə ghak məmumsè fana mʉ nə fa yi mandzè ɳgòcu vesə mʉmvwe' kapràk àm. Yi nə cum be'lə venə mvè'nə mʉ ànə ghak yàm sə', nə kə cum be'lə ves Tè' àm mʉnə kapràk ye. ²² ɳwè nə yi tse'-a ntu' ɳgòyuk bum bə zeŋ, yi yu'rə-a bum sə Yòŋsə Nwì sə tsə' fa coos sə.>>

4

Jon Yə Kapràk Nwì Mʉbu

¹ Yà'sə ànə ca wes me fana mʉ ye fe'lə yumok səmok. Mʉ à yə ɳga ncùu sə mʉbu mùhu nòto. Mʉ yuk fe'lə ɳgi nə nà' à cèp co ntàŋ nə mʉ à yuk to nà' fa' mantombì nà'a. Yi to mʉ, nə dʉk də, <<Kok və feŋ ya mʉ niŋtsok fa wu bum sə yà'a

nè kè ye ntsə'mòk.>> ² Anə genj Yònsè Nwì kə kotse' mʉ vε'ε ghà ànə. Mù ye kapràk mʉbu anə ñga ñwè cu mbwa. ³ Si ñwè nè yi à cu mʉmvwe' kapràk nə à sə bà'a rεŋ kε' ncòm bèbaŋ bə fəfop wèŋ, co nsàap liis mok sè wo togè yà' də Damùn nə ye Rubì. Mvəmvòk à gʉm dzooŋ kapràk nə. Nà' à tse' ncòom lis nè wo togè nà' də emerà, yà'a co ncòom ñgaŋ sè fi. ⁴ Mù à yə fe'lə kapràak mok hum ba-ncòp-kwè. Yà' à təəŋ gʉm dzooŋ gèsə lòkapràk mòk nè ghaŋ nə mʉtsətsə'rè. Mù ye bʉ ñkwàha bwì sè' hum ba-ncòp-kwè ñga wo nitse' cèək sè fəfəp, nə cum yak mʉnə kapràak yè'sə. Wo à ta tse' tàam ñkum mʉtuhù wo. Tàam sə à ye sè wo à gʉ yà' bə guù lòoŋ. ⁵ Mbʉŋ à sə bà'a, nə sə cwiŋ və mvwe' kapràk nə vε'ε nəbʉp. Mù ye kàk sàmba ñga yà' sə kuə rεŋ mvwe' kapràk nə vε'ε bʉəmm. Kàak yè'sə à tə bə tu yònsèə Nwì sè sàmba sə. ⁶ Mù ye təm mòk mantombii kapràk nə. Təm nə à sə rεŋ vε'ε njàaŋ.

Mù à yə fe'lə yusəmok kwè ñga yà' tse' yònsè. Wo təəŋ dzooŋ kapràk nə. Wo à tse' lis ñkʉñntèŋ. Lis sə à ye mʉni'i wo, ma si bə maŋkwèŋ wèŋ pwe'. ⁷ Nè mantombì nə à səsə co gwim. Nè ba səsə ye co ndu-mbòn. Nè tε' à tse' si sè yà' səsə si ñwè. Nè kwè nə à səsə ye co mpì nə yi sə dzooŋ dzooŋ. ⁸ Nè fòpwe' à tse' bἀp ntùŋfu. Ni' awo sə à ye gʉ liis-lis, bə sə ñkwèŋ bἀp mwè pwe'. Wo sə yəm ñkì nūm bə ndzəm, nə kà teŋsè lok. Wo sə yəm dʉk də,
 <<Nwì, wu rərεŋ, wu rərεŋ, wu rərεŋ.
 Wù à ye to wù, cu ñga'a sè' wù,
 Anə kè və ntsə'mòk sè' wù.

Tà mayumòk, À mayumòk wu Tà, Nwì nè ghañ
nø.>>

⁹ Bum sè kwè sè wo à tse' yòñsè sè à sè yèm ñkì
ñgòkùksø nè sè kwasø liñ ñwè nè yi à cu mññø
kapràk nø. Yi nè yi cu mvèsè nè mvèsè. ¹⁰ Wo
yèm ve'nø fana bù ñkwàha bùu sè hum ba-ncòp-
kwè sè wèñ gbu sè nze, nø kuksø yi sè'. Wo cok
noñsø tåam awo sè mantombii kapràk ye nø, nø
sè dñk dø,

¹¹ <<Mbè, À, nø ye Nwì,
wu kèkùrè bohòbwì ñgòkùksø wu, wèp wu nø
fa wu ñàñ.

Bùsè wù à gù bum pwe' wù.

Wù à tsørø kok sè' wù dø bum pwe' ye.>>

5

Wo Sè Kùksø Mo Nsùñgañ Nè Yi A Lòkok Mvwe' Kpu

¹ Anø genj, mì ye ñga ñwè nè yi cu mññø
kapràk nø kotse' ñwàk mòk bo ma zù. Ñwàk nø
à ye nsàp nè co wù lim nà'. Wo à còm nà' ma
mññkwèñ bø ndzø ntòpwe'fo'. Wo jøñ liñ, nø
lem lok nà' bø zeñ bòp sàmba. ² Mì ye masinjà
Nwì mòk nè yi tse' ñàñ, yi sè fuñ bø ñàñ dø,
<<Ñwè nè yi kùrè co yi yep fis to liñ yè'e, nø
firø to ñwàk nè'e ndà?>> ³ Ñwè à ka nè mò'fis
mñbu kè sè nzeñgòn kè mvwe' bù kpukpu àlè
nø co yi muk nà' yenj. ⁴ Mì à yø ve'nø, wañ ko
mù bùusè ñwè nè mò'fis co yi muk nà' à ka yenj.
⁵ Fana ñkwà'ñwè mòk mñtsøtsø'rø sè hum ba-
ncòp-kwè sè à dñk mù dø, <<Tsøp; kà wa bùusè
ñwè nèmòok yo nè co yi muk. Yèè, ñwè nè wo

to yi dè Gwim nè yi tesø mvwe' bòp lak Judà, nè yi ọgwì nkum Devìd nà'a kèkùrè ọgòyep fis liiñ sø, nè muk ọwàk nø. Yi à ghak bum pwe' yi.>>

⁶ Fana mì ye Mo Nsùnìgañ mòk ọga yi tè mñtsøtsø'ròe kapràk nø bø bum sè kwè sè wo tse' yòñsø sø. Bù nkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sè wèñ tøëñ gum gesø lo yi mñtsøtsø'ròe. Nsùnìga nø à sø yøëñ co wo à zø yuk yi mantombì larj. Yi à tse' ndorj sàmba, nø tse' lis sè' sàmba. Lis sè sàmba yè'sø à sø tøëñ mññø tu yòñsøe Nwì sè sàmba sè yi à tumsø vesø yà' søñø nzenjònø ma nø fòpwe' sø. ⁷ Fana Mo Nsùnìgañ nø vø, nø kø jøñ ọwàk nø nà' ye ndzøñø bo ma zuu ọwè nø yi cu mññø kapràk nø. ⁸ Yi ànø jøñ ọwàk nø ve'nø fana bum sè ọwøm kwè sø bø bù nkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sè wèñ bùhu mantombìi yi anø sø nze. Ndàañwè à tse' luñ, nø tse' ọgàp nø wo à gù bø guù bø làmindà ca. Làmindàa sè à tøëñ mññø tu pìriyàa bùu Nwì pwe'fo'. ⁹ Wo à yøm ñkì nø fi. Wo sø yøm dø,
<<Wu kèkùrè ọgòjø ọwàk nø, nø yep fis liiñ sø. Busè wo à zø wu fana wù ywiñ fa Nwì bwì søñø nzenjònø pwe' nø pwe' bø kpù yònø.

Wù à ywiñ vø wo mvwe' bòop lak pwe', mvwe' ncèep lak pwe' nø ye mvwe' ọgwìi bwì pwe'fo' sè'.

¹⁰ Wù a gù wo ọgòye mok mvwe' gañ nkum Nwì, nø gù wo ọgòsø fa gùrè co ọgàa fa satikà'a sè ọgòkùksø Nwì.

A sè' wo sè wo nø kok nkum sø nzenjònø anø.>>

¹¹ Mì à kùk fe'lø mok fana mì ye masinjàa Nwì, nø yuk ọgìi awo. Wo à ye ve'e ncùhù malà' co wù

kà ta to. Wo à təəŋ dzòoŋ kapràk nə bə bum sè ŋwəm kwè bə bù ŋkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sè wèŋ pwe' mətsətsə'rè. ¹² Wo sə yəm fun fis dük də,

<<Oòwuu Mo Nsùŋgaŋ nè wo à zə,

Wu kèkùrè ŋgòtse' ŋàŋ.

Wu kèkùrè ŋgòtse' ghàk

Wu kèkùrè ŋgòtse' ŋkérè pwe'.

Wu kèkùrè ŋgòtse' yòn.

Wu kèkùrè wù co bwì pwe' kuksə wu.

Wu kèkùrè co bwì kwasə wu.

Wu kèkùrè co liŋ yoo yam lo mantombì.>>

¹³ Anə geŋ mì yuk ŋgií bum sè məbu bə sə nze nə ye sè wo cu ma sə mbwè nzenjònə wèŋ pwe'. Mì yuk ŋgií bum sè ma sə ndzəpè bə ŋgií bum sè yà' tse' yònṣè ŋga wo cu-a sè ma fòkè fòpwe' nè pwe', ŋga wo sə yəm ŋki. Wo sə yəm dük də, Vès kwasə wù nè wù cu mənə kapràk,

Nə kwasə Mo Nsùŋgaŋ nə sè'.

Vès kùksə wu, nə yamsə liŋ yo.

Vès sə dük də kapràk yònə ye gaŋ yoo mam gègeŋ fo' mvèsə nè mvèsə.

¹⁴ A nə ye vε'nə, yum sè kwè sə wèŋ kwi' də, <<A ye vε'nə.>> Fana bù ŋkwàha bùu sə wèŋ buhù sə nze, nə kuksə yi.

6

Mo Nsùŋga Nə Ye NgòYep Fis Lìŋ Sè Sàmba Sə

¹ Anə geŋ, mì ye ŋga Mo Nsùŋga nə yep fis to liŋ nè mò'fis mvwe' lìiŋ sè sàmba sə. Yi à yep ntèŋ, mì yuk ŋgií yum sè wo kwè sə mòk.

Ngì nə à cèp bə ɳàŋ co mbùŋ sak yi vε'ε. Nà' cep də, <<Tesə vèθ.>> ² Mù ye fe'lə nàmbà'rè nə fəfop ɳga nà' tesə vəθ. Mù ye ɳga ɳwè nəmòk yi kok cu mənə nàmbà'rè, nə kotse' wòmŋgiŋ ndzə bohòyi. Wo à fa yi tám ɳwè nə ghaŋ mòk. Yi à lòsè ɳgòghak lòmok sè ɳkuŋ.

³ Mo Nsùŋga nə yep fis lìŋ nə ba, ɳgì yu nə ba cep sè'. Ngì nə dák də, <<Tesə vèθ.>> ⁴ Nàmbà'rè nə bèbaŋ tesə və ɳga wo fa ɳwè nə yi kok cu mbwa nə ɳàŋ ɳgòkè jə fis lògesə fifi sənə nzeŋgòn nə ya bwiŋ lulù, nə zə ni'. Yi à kotse' fèk nə ghaŋ ndzə bohòyi sè'.

⁵ Yi yep fis nə te', yu nə te' cep sè' də, <<Tesə vèθ.>> Mù ye ɳga nàmbà'rè nə səsəŋ tesə vəθ. Mù ye ɳga ɳwè nə yi kok cu mbwa nə kotse' kilù ndzə bohòyi. ⁶ Mù yuk gù co ɳgì mòk cèp vèsə mvwe' bum sè kwè sə dák də, <<Nwée nə jə mbàam sè yi fàk yiskok nùmbu mò'fis, nə ywiŋ ndooŋ rɛ̄es te', nə jə fe'lə sè' mbàam ntsə' fàk mòk, nə ywiŋ ndooŋ gòmbì ntùŋfu.>> Yi dák fe'lə sè' də, <<Wèen kà mve' nə ye rùk gù bùpsè.>>

⁷ Fana Mo Nsùŋga nə yep fis fe'lə lìŋ nə kwè. Mù yuk ɳga yum sè ɳwəm sə nə kwè cèp də, <<Tesə vèθ.>> ⁸ Mù ye nàmbà'rè mòk nə yi kpù ncòm dèmm vε'. Liŋ ɳwè nə yi à kok cu mənə nàmbà'rè ènə à ye də Kpù. Nzeŋgòn yòŋsèə bù kpùkpù à sə bε' lòŋwè ènə sè' maŋkwèŋ. Wo à fa wo ɳàŋ də wo zə bwiŋ bòp mò'fis sənə bòp kwè bə bùs sè sə nzeŋgòn sè pwe'. Də wo zə wo bə fèk, nə jəŋ və njè bə yiyan nə ye fe'lə bə nàam sè bùp sè co yà' ko bwiŋ.

⁹ Yi yep fe'lè liŋ nè tāŋ nø. Mù ye yòŋsèø bùu sè wo à zø wo dø bùusè wo à dzøm Nwì bø zìnø, nø sè tsoho ncèp ye nø wèŋ. Yòŋsèø bùu yè'sø à ye ma sønø mbwè kàm nè wo fagè satikà' bohòNwì fo'. ¹⁰ Wo à wa furø fis bø ηàŋ dø, <<Oò, wùu Nwì Tà nè wù tse' bwìŋ pwe' wù. Wu røreŋ nø ye zìnø. Wù sø døk dø vøes nø cum mali fen, nø kø dzeŋ sèŋ ηkuŋ ya ηga wu nø sak bùu sè sø nzeŋgønø sè wo à zø ves yà'a, nø tuksø wo-e? >> ¹¹ Anø geŋ, wo fa cèk nø føfop bohòndàaŋwè pwe' bø tu. Wo tsok fa fe'lè yà' sè' dø, yà'a cum yonøsø tse' ntòve'nø bùusè wo ka pwe'fo' ntòme wes. Wo dø bwema yà'wèŋ mok sè wo sø fàk lo' bohòNwì cu lì sè nzeŋgønø nø zø wo sè' ηkuŋ.

¹² Mù ye fe'lè ηga Mo Nsùŋga nø yep fis liŋ nø ntùŋfu nø. Mù kùk à, ηga nzeŋgønø sè tsøho ve'e bø ηàŋ wù kà fùk. Nùm seŋ bùuŋ bìp, bìp, bìp co gàcèk nø søsenø. Nwø baŋ bùuŋ ye co nduøm jwaàŋ. ¹³ Έkèŋkàŋ sè coho gbù tsoŋ muøbu co bwe ηgwìi piàa sè yè' wo. ¹⁴ Ngùp ntòbu à nòm bisø ve'e ywep kë' mò'fis, co wo lim gesø køà. Nda pwe'fo' nø ye bø nze sè yà' à ye muøtsøtsø'røø ndzøp pwe', à coho gesø fo'. ¹⁵ Bwìŋ pwe' à sòbo bø caŋ ηgòkè swìhi. Έkèŋkum wèŋ, bù ηkwàha bwìŋ wèŋ, ηkum sojà wèŋ, ηgàa ghàk nø ye bø bùu sè wo tse' liŋ wèŋ, ηkwèŋ bø bwe nze wèŋ pwe' à ca swìhi. Mok à ca ni sønø mvòk, mok swìhi nooŋ ke' bø mbwèe lìs wèŋ nduk. ¹⁶ Wo wanø to nda bø lìs wèŋ dø yà'a kø køøŋ gbù mu ni'i wo ya ηwè nø nà' cu muønø kapràk nà'a kà wo yø, ya wo caŋ gesø mvwe' ηge' nø Mo Nsùŋga dø yi fa wo nø sè'. ¹⁷ Busø mvèk awo ηgòjòok vè

lañ, ñgà mù' cùu nə kà ye.

7

Wo Naañ Fa Bùu Izùre Wèj Mok Ncòom Nwì

¹ Yà'sə ànə me fana mù ye masinjàa Nwì kwè ñga wo tə mvwe' tò'o nzeñgòn kwè fo'. Wo à sə təəñ fo', nə sə kotse' fəsə fèfəθ sə bə tò'o nzeñgòn sə kwè sə də ya yà'a kà cà. Fèfè à sə kà mūmvwe' nze nə cà, kà mū ndzəpè sə' cà, nə kà mū təhù sə' cà lok. ² Fana mù ye fe'lə masinjà Nwì mòk nə yi ànə tesə və ma ntonùm. Yi à kotse' yu nə ñgòbèñbo bə zeñ ndzə bohoyi. À ye yu beñbo nə Nwì nə yi cu ñwəm nə. Masinjà Nwì nə à to fun masinjàa mok sə kwè, sə Nwì anə fa wo ñañ ñgòbëpsə nzeñgòn, nə ye ñgòbëpsə ndzəp sə'. ³ Yi tsok fa yà'wèj də yà'a kà nzeñgòn kè ndzəp àlə ntòbëpsə. Yi də yà'a yuk tətè tse'ñga wo còm naañ fa wes ñgàa faak Nwì wèj ncòm mū nzà sihì ñkuñ. ⁴ Anə geñ mÙ yuk mvè'nə wo tsə' də a bwì sñne sə wo tse' ncòom yè'sə mūsihì wo sə. Wo à dük də a bwì ncùhù ñkù mò'fis bə ncùhù hum kwè-ncòp-kwè, sə wo à tesə mvwe' buhu lak Izùre mò'fis, mò'fis. ⁵ Bùu sə wo à naañ fa wo ncòm mvwe' buk lak Judà à ye bwì ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Rubè à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Gaàd à ye ncùhù hum-ncòp-ba. ⁶ Buk lak Asà à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Naptalè à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Manasà à ye ncùhù hum-ncòp-ba. ⁷ Buk lak Saimù à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Levì à ye ncùhù hum-ncòp-ba.

Buk lak Izakà à ye ncùhù hum-ncòp-ba. ⁸ Buk lak Zebulòà ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Jòsep à ye ncùhù hum-ncòp-ba, nè ye mvwe' buk lak Benjamè sò' bwì ncùhù hum-ncòp-ba.

Bwì Co Wù Kà Ta To Sø Kùksø Nwì

⁹ Yà'sø à mèe, mù ye fe'lø bwì vε'ε nduk nè nduk co ηwè kà ta to. Bùu yè'sø wèŋ à tesø vè mvwe' bòop lak pwe', mvwe' ncèep lak zəzok nè ye mvwe' ηgwìi bwì pwe'fo' sò'. Wo à sø tøøŋ mantombìi kapràk Nwì nè ηga nsùŋgaŋ nè sò' fo'. Wo à nitse' cèøk sè føføp, nè kotse' maŋ ndzø bohòwo lòoŋ. ¹⁰ Wo à sø fu torø fis mûtsø dük dø,

<<Nwì àvès nè yi cu mñnø kapràk ye nè a fa ves lùŋ yi.

Yi fa càsø ves nà' ndzø bohòMo Nsùŋgaŋ nè.>>

¹¹ Masinjàa Nwì pwe' à tøøŋ dzòoŋ gèsø lòkapràk nø, bø yum sè kwè sø wèŋ nè ye bù ηkwàha bwì sø wèŋ mûtsøtsø'rø. Fana masinjàa sø pwe' bùhù sø nze, nè kuksø Nwì. ¹² Wo sø dük dø,
<<A ye vε'nø.

A yi Nwì àvès nø nè yi kèkuk.

A kwasø yi, yi tse' ηkørø pwe' yi.

A gurø kuksø yi, yi tse' ηàŋ pwe'.

Lin yee yam lo mantombì, gaŋ ye kà lè yuk.

Yà'a ye vε'nø.>>

¹³ Nkwà' ηwè mòk mò'fis à fek mñ dük dø, <<Wù rì nsàp bù nè wo nitse' cèøk sè føføp yè'e, nè riŋ mvwe' sè wo vøø à?>> ¹⁴ Mù dük fa yi dø,
<<Pàpa mù ka riŋ, tsok fa mñ.>> Yi dük mñ dük dø, <<Bùu sè wù sø yø wo yà'a, a wo sè wo à tøøŋ, nè ca tesø bø mvèk ηgø' nè bùp nà'a. Wo à

cùk fopsə cèek awo yà'a bə nduəem Mo Nsùŋgañ nə. ¹⁵ Nà'a njo nè wo tə mantombìi kapràk Nwì nùm bə ndzəem, nə sə kuksə yi mʉnda'à yi sə. Nwè nè yi cu mʉ kapràak nà'a, yi nə ye bə yà'wèŋ nùumbu pwe', yumok kà wo gù. ¹⁶ Njè bən̄j bə njè ndzəp nə kà wo mok ya yuk fe'lè, nùm kà wo mok sè' to tèŋ barè yuk. ¹⁷ A nə ye ve'nə bùusə Mo Nsùŋgañ nè yi mʉtsətsə'rə mvwe' kapràk nà'a, yi nə ye co ganakù' awo yi. Yi nə gʉmsə lo yà'wèŋ mvwe' ndzəp nè nà' tse' lùŋ, wo no. Nwii nə yisə fis fa wo ndzəplis awo mʉ lisə wo pwe'.>>

8

Mo Nsùŋgañ Nə Yep Fis Lìŋ Nè Sàmba Nə

¹ Yà'sə à cà gesə, mʉ ye ɳga Mo Nsùŋga nə yep fis lìŋ nè sàmba nə. Yi à yep nà' fana bum pwe' dák dok. Nwè kà kwis, kwis lok tètè kə dzeŋ mvèk mom sèsap ntèŋ. ² Fana mʉ ye ɳga'a masinjàa Nwì sè sàmba sə ɳga wo tə mantombìi Nwì. Wo à fa wo pwe'fo' ntàŋ mó'fis, mó'fis. ³ Masinjà Nwì mók à vè kè təəŋ mvwe' kàm nə wo fagè Nwì satikà' fo'. Yi à kotse' tasà nə wo à gù nà' bə guù ndzə bohòyi. Wo à fa yi làmindà ɳkàuŋ də yi təŋ torə be'lə yà' bə piriyàa bùu Nwì wèŋ, mʉmvwe' kàm nə wo fagè Nwì satikà' mbwa nə. Wo à gù kàm nə nà' tə kè mantombìi Nwì nə bə guù. ⁴ Ndindi làmindàa sə à lòkok be'lə lòmʉtsə bohòNwì bə piriyàa bùu sə wèŋ, ndzə bohòmasinjà Nwì nə. ⁵ Fana masinjà Nwì nə cup jəŋ mis mvwe' kàm nə. Yi naaŋ mis sə mʉnə tasà nə, nə mak tsooŋ vesə yà' sə nzeŋgòn.

Mvè'nè yi à màk tsoñ yà' ntèñ mbùñ ba'a lìeñ, nè sa'rè nè bùp fana nzeñgònè nè tsoho.

Ntàan Sè Kwè Sè Mantombì Sè

6 Yà'sè à càa, masinjàa Nwì sè wo sàmba sè wèñ à fàhu ñgòfuaep ntàan sè wo kotse' sè. **7** Masinjà nè mantombì à fuèp nè nje. Mù ye ñga ñgwìñ sè wo tòrè yà' bè mis nè ye ndùèm gbù tsoñ sè nze. Nzeñgònè sè, co wo à gàpsè-a nà' bòp te', ye dè sè fis bòp mó'fis. Tu sè nzeñgònè à sè wes sè' co bòp mó'fis sènè bòp te' sè'. Ñgañ sè sè nzeñgònè nè pwe' à sè sè' ve'nè.

8 Anè geñ, masinjà nè ba fuèp ntàñ nè nje nè sè'. Mù ye yumòk co nda ve'e ñga nà' sè kue bè mis. Wo jèñ nà', nè kè mak gesè sè ndzèpè pwòò. **9** Mù ye ñga wo à gàpsè-a ndzèp pwe'fo' bòp te', ye dè bòp mó'fis à bùññ wes ndùèm pwe'. Bum sè yà' tse' yòñsè sè ndzèpè pwe', bòp mó'fis sènè sè te' à kpù wes sè'. Fana bòp ñgwes tosè ndzèp mó'fis sènè sè te' à bùp wes sè'.

10 Masinjà nè te' à fuèp nè nje. Ñkèñkàñ mók nè ghañ nè nà' à sè kue co kàk à yèøñ mubu. Nà' à tsø mbwa, nè kè gbù mu ndzèpè, nè ye mvwe' bwe ndzèp tesègè sè'. Wo à gàpsè-a ndzèp pwe' bòp te', ye dè yi à gbù munè bòp nè mó'fis. **11** Linj ñkèñkàñ nè à ye dè Cucuk. Nà' à gbùññ, bòp ndzèp nè mó'fis sènè bòp te' à cuk bùp wes pwe'. Bùññ sè wo à no ndzèp nè à kpù ve'e wùriñ.

12 Masinjà nè kwè fuèp ntàñ nje. Yi à fuèp, yà' ko tiñ fis nùm ma bòp mó'fis sènè bòp te', nè ye ñwè sè' ve'nè. Yà' à ko ñkèñkàñ sè' bòp mó'fis sènè bòp te'. À nè ye ve'nè fana bòp mareñ

àwo sənə sè te' à liiŋ. Maràn bə nè ndzəmè pwe', mareŋ à ka yeŋ mvwe' bòp mò'fis sənə te'. ¹³ Mù à kàk fe'lə, mù ye ŋga mpì mòk sə dzòŋ məbu sèsap. Yi ke' təksə ŋgùŋ dək də, <<Għugħi', għugħi', ŋgə' èe. A nə ye ŋgə' nəbħap boħobħu sè wo cu sə nzenġòn, ghà nè ŋga wo yuk mvè'nè masinjàa sè wo bwehe cu te' ya'a fuəp ntàan awo.>>

9

Ntànj Nè Tànj Nə

¹ Anə geŋ, masinjà nè tànj fuəp ntànj nje. Mù ye ŋga nkəñkàŋ mòk gbù tsoŋ məbu. Wo à fa ki sè ŋgħomük ncūu wu sè ya'a kà lègħ ya'a boħoyi. ² Nkəñkàŋ nə à muk ncūu sə fana ndindi kok ca sik, sik, sik co wo tè kòp nè għan. Ndindi sə à sə lomħabu, nə kə lok nūm bə ntòbu nə pwe' mpaaŋ. Maràn bħu co a ndzəmè. ³ Ngwim à tesə tsoŋ mħawnwe' ndindi sə ve'e wuriŋ, nə kə lok nzenġòn pwe'. Wo għej bə nsàp ŋħajnej mòk ve'e co nsàp ŋgam mòk nè wo togħi nà' də səkopiyyonà'a. ⁴ Wo à tipsə ŋgwim sə də, ya'a kà bum sè ya' to tesə kok ma sə nze nè mò'fis zu bħapsè lok. Wo də ya'a tħixx sə megu bħu sè ya'wèj ka ncòom Nwì mu nzà siħi wo tse'. ⁵ Ka də ŋgwim sə zə bħu yè'sə wèj sè' yeŋ. Wo tħixx sə ya'wèj, nə fa wo ŋgə' mħanə ŋwə tħaj. Ngə' nè wo yejsə fa bħu yè'sə nə, aco sə ta wo səkopiyyon. Səkopiyyon nə ta-a ŋwè, nà' yaaqi cep casə mvè'nè nu tagħi ŋwè. ⁶ Mħanə ŋwə sè tħaj sə, bwliŋ nə lap kpxi bħu. Bwliŋ nə dzəm

vε'ε wùriŋ də kpʉ ko gesə lo wo, kpʉ kà wo sè' ko.

⁷ Ngwim sè à sèsə co nàambà'rè sè wo fùhʉ yà' ñgòkè màk dzè' fo'. Yumok ye mʉtuhʉ wo co tám ñkum nè wo gʉ bə guù. Si awo à sèsə si ñwè. ⁸ Nàømtu awo à ye co nàømtu bèba; nzòn awo cəp co nzðoŋ gwim. ⁹ Wo à təhə lok ñgùnụ awo bə bap yumok co ntεŋ, fana mvè'nè wo à sə dzðoŋ, bàap awo sə cwiŋ co bòp nàambà'rè sè sè lòyu nè wo togè nà' də cariyònà'a mvwe' dzè'. ¹⁰ Wo à tse' ntèŋsè sèsap co ntèŋsè sèkopiyò. Wo à sə ta tukṣə bwì mʉnə ñwə sè tāŋ sə bə ntèŋsè' yè'sə. ¹¹ Ñkum awo nè yi tse' wo nə, a masinjà nè yi tse' ñjàŋ bə wʉ sè yà'a kà lègè sə. Bʉʉ Jus wèen to yi bə ncèep lak awo də Abadòŋ fana bʉʉ Gris wèŋ to yi yàwo də Apoliyòn. Lin̄ ye yè'sə dák də, Ngà bʉpsə bum. ¹² Yà'a mvè'nè ñgə' nè mó'fis lè tə vε'nə. Cu malì ñgə' ba sè yà'a nə və ñkuŋ.

Ntàŋ Nè Ntùŋfu Nə

¹³ Anə geŋ, masinjà Nwì nè ntùŋfu nə fʉəp ntàŋ nè nje. Yi à fʉəp, mʉ yuk ñga ñgi mòk sə tesə və mvwe' njooŋ gʉəp sè kwè, sè kàm nè wo à gʉ nà' bə guù nə; kàm nə təøŋgè mantombii Nwì. ¹⁴ Ngì nə dák fa masinjà nè ntùŋfu nè yi tse' ntàŋ ndzə bohòyi nə də, <<Fin̄ me'rə masinjàa mok sè kwè sè wo à kì nòŋsə wo mvwe' ndzəp Yufèretìs yà'a.>> ¹⁵ Wo fin̄ me'rə wo ya wo lo kə zə wes bòp bwì mó'fis sənə bòp tε'. Wo à kì nòŋsə wo ñgòtək mvèk ànə, sənə nùmbu ànə, bə ñwə ànə sənə ñkà'ñgòŋ ànə. ¹⁶ Bʉʉ mok

à ye ŋgàa ko' nàambà'rè sè'. Wo tsok mʉ də bùu sè wo kok yàwo nàambà'rè pwe' à ye malà' ŋkà ba. ¹⁷ Sè' mvèk ànə mʉ ye mali nàambà'rèə sè bə bùu sè wo a kok yà' sè sè'. Wo à nitse' ntεŋ mok mʉŋgūu wo, yà' sè baŋ co mis, nə sè seŋ co nswεŋbu, nə sè barə co ni' ndu tètäm sè'. Nàambà'rè sè à tse' tu awo co tu gwim. Wo nè cù, mis bə ndindi nə ye zok ŋkàŋ sè rəm duk tesə kwàa nèbup. ¹⁸ Bum sè te' sè yà' à sə tesə kə cùhu yè'sə, a zeŋ sè yà' à zə wes bòp bù nè mó'fis sənə bòp te' sə. ¹⁹ Nàaŋ nàambà'rè sè à ye kə cùhu bə mà ntèŋsèə wo. Ntèŋsèə awo sə à ye co tu no ve'ε. Wo à sə kùksə bwì bə nsàp ntèŋsè ànə ve'nə.

²⁰ Bùu sè wo à ka yàwo sənə ŋgə' ènə kpʉ, à ka ntʉm awo kupsə. Wo à sə kùksə malì yònjsèə ze' nə ye bum lak co rùm sè'. Wo à jə ntεŋ co guù, bə sivà nə ye bron wèŋ, nə gʉ rùum sə fo'. Bùu mok gʉ yàwo bə lìs, mok gʉ bə tʉ sè'. Wo à sə kùksə bum sè wà yè'sə ve'nə ŋga kaco yà' ye bum yeŋ, nə kà bum sè' yuk, nə kà sè' gì. ²¹ Wo à ka də wo kupsə ntʉm awo nə kà bwì mok zə sè' dük. Wo à sə tesə malì rʉm fo', sə ko sàhà, nə sə yøyè.

10

Masinjà Nwì Mòk Jø Vè Mʉŋwàk Mòk

¹ Mʉ à yø fe'lø ma ŋkʉŋkʉm masinjà Nwì mòk ŋga yi tsə mʉbu. Cèk nè yi à nitse' mʉ ni'i yi, à ye mbàk, fana mvəmvòk naaŋ dzooŋ yak mʉ tuhù yi. Si ye sə kʉə co nùm, kùu ye ye co a

ntseñ mis nè ghanj. ² Yi à mùk tse' mñjwàk mòk nè jo ve'e ndzø bohòyi sè'. Yi à tøøj, yi tes kùu ye sè ma màk mñ ndzøpè, nè tes sè ma ñkwip mñ ñkà'a. ³ Yi à to fuñ bø ñgi nè ghanj co gwim sè cwì yi ve'e. Mvèk nè yi à to ve'nø, mbùñ sak kè' sàmba ñgòdzèm føsø fa yi. ⁴ Ngìi mbùñ sè sàmba sø à sa' ve'nø fana mñ dø mñ com bum sè wo cèp sø. Ngì mòk cep vesø bohòmñ mñbu dø, <<Kà yà' còm, ya ñwèè kà yà' rì. Yà'a cum swihi ve'nø.>>

⁵ Anø geñ, masinjà nè yi nø tes kù ma mòk sè ndzøpè, nø tes mòk mñ ñkà'a nø fis tse' kok bo ye sè ma màk mñtsò, ⁶ nø keñ bø liñ Nwì nè yi cu ñwøm nø. Yi à kèñ Nwì nè yi à gù ntòbu, gù nzeñgòñ nø gù ndzøp, nø ye bø bum sè yà' cu sønø bum yè'sø pwe'fo'. Yi dø, <<Mvèk ka ñgòcàsø mok yen. ⁷ Mvèk nè masinjà nè sàmba nø fùøp ntàñ nje, fana bum sè Nwì à sø fùhù swihi yà'a nø tesø vø jøja fana yi gù wesø yusø yi à sø dzøm ñgògùñ sø. Yà'a nø ye megu mvè'nø yi tsø' fa ñgàa tsòhòbum Nwì wèñ sø.>>

⁸ Mñ yuk fe'lø ñga'a ñga ñgi nè nà'a nø cep to mantombì fa' mñbu cèp bohòmñ dø, <<Dù, nø kø jøñ mñjwàk nè ndzø bohòmasinjà Nwì, nè yi mùk tse' nà', nø tes kù ma mòk sè ndzøpè ma mok mñ ñkà'a nà'a.>> ⁹ Fana mñ kø dñk fa masinjà nø dø yi fa mñ ñwàk nø. Yi dñk mñ dø, <<Kòzù. Nà'a nø ye kø cùhu wù lùlùm co nu, nø ye sø vøø wù bùp.>> ¹⁰ Mñ à jø ñwàk nø, nø zu nà'. Nà' ye kø cùhu mñ anø lùlùm. Mñ à mì gèsø nà' sø vøø, nà' kø ye ca bùp. ¹¹ Wo à tsø' fa fe'lø mñ dø, <<Nwìi nø gù mali wu ñgorì bum ye

mok ọga wu tsoho yà'. Bum sè nè ye bè liŋ tò'o lak wùriŋ, nè ye bè bòop bùu sè wo tse' ncèp zèzok, nè ye ọgwìi bwì sè' wùriŋ bè ọkəŋkum awo sè'.>>

11

Bwì Ba Sè Tsòho Ncèp Nwì

¹ Anè geŋ, wo fa mʉ rèreŋ mòk nè wo fùkgè bum bè zeŋ, nè dák mʉ də, <<Dù, nè kə fuk ja'a ndap Nwì nè ghaŋ nè bè zeŋ, nè fuk kàm nè wo fagè Nwì satikà' mbwa nà'a sè'.>> Wo à tsè' mʉ sè' də mʉ fuk wes, mʉ tanj bùu sè wo cu mbwa ọgòkùksə Nwì sè' pwe'. ² Nè kà mvwe' sè yà'a ma sè mbiŋ yà'a fùk. Wo də mʉ me'rə yà'sè ve'nè bùusè yà'a mvwe' sè wo à mè'rə fa fo' bohòbù lakmvum. Wo nè gi nəŋ ntäm lak nè rèreŋ anè mʉnə ọwè hum kwè-ncòp-ba. ³ <<Mʉ nè tumsə bùu am bwìŋ ba, wo nè nitse' gàa cèek sè wo wagè kpʉ bè zeŋ yà'a. Mʉ nè fa wo ọjàŋ ọgòtsòho ncèp Nwì mʉnə nùumbu ncùhù mò'fis bè ọkʉ ba, bè hum ntùŋfu.>>

⁴ Bùu sè ba yè'sə, wo yà'sə co nsàp tʉ nè yi zəmgè ọgwì wo sè to nà' də Olìp nà'a. Wo ye fe'lə sè' bwe teberèə laàm sè ba sè yà' tə mantombii Tà nè yi tse' nzeŋgòn yi nə. ⁵ A ye-a ọga ọwè nəmòok dák-a də yi gʉ wo bʉp, mis tesə kè cùhu wo, nè teŋ vəpsə bùu sè wo də wo gʉ bʉp sè. A nè ye yà'sə mok ve'nè də ọwè nè yi dák-a də yi gʉ wo bʉp pwe', ọgèŋgàŋ kpʉ megu kpʉ. ⁶ Mvè'nè wo nè sè tsoho ncèp nè Nwì nè fana, wo nè tse' ọjàŋ sè aco wo lok ntòbu, mbʉŋ kà li. Wo nè tse' ọjàŋ sè ọgògʉ ya ndzəp pwe'

bùaŋ wes ndùəm sè'. Wo nə tse' ɳàaŋ sè aco wo to və nsàp ndònè wo dzəm pwe' sə nzeŋgòn anə. ⁷ Wo tsòho wes ncèp nə fana nàm ɳgaŋ nè bùp nè yi cu sənə wu sè yà' kà lègè nə nə tesə və, bə yà'wèŋ lu. Nàm ènə nə ghak wo, nə zə wo. ⁸ Vèeŋ ni' awo sə nə noon sə ntòmandzè lak sè wo te'lə Tà àwo fo' muntəəŋ sə. Wo a to fa lak yà'sə liŋ ɳgònìtsò' mvè'nè yà' cu dük də lak Sodòm bə lak Ijìp. ⁹ Bwìŋ nə tesə və mvwe' bòop lak sè sənə nzeŋgòn nə pwe' nè pwe', lak nè mó'fis nə kà bwehè cu. Wo nə və, nə kə kuk ja'a vèeŋ ni' bùa yè'sə mħnə nùumbu te' bə bwes, nə kà dzəm də ɳwèe tuuŋ yà' dzəm. ¹⁰ Bwe nzeŋgòn nə kwa kpħ bùa sè ba yè'sə ve'ɛ wùrinj. Wo nə kaj kpħ sə, nə sə fa ke' bwì bum wà nduk nè nduk. Wo nə sə kwa ve'nə də bùasə yà' à sə tsòho ncèp Nwì, ncèp nə sə jə və fa wo ɳgə' wùrinj.

¹¹ Nùumbu sè te' bə bwes sə à càa, Nwì yoŋsə gesə fa wo yoŋsə, wo yəəŋ fəsə səmok. Mvè'nè wo à lòkok, wuə ko bùa sè wo à yə wo sə ve'ɛ nèbħp. ¹² Anə geŋ, bùa sè ba yè'sə yuk ɳga ɳgi ɳwè mók sə to vèsə wo mħbu bə ɳàŋ dük də, <<Wèeŋ kok və mbwinə.>> Bùa sè ba sə wèŋ à lòkok lòmħbu ndzənə mbàk ɳga bùa sè wo sə bèŋ yà' sə wèŋ sə yə bə lis. ¹³ Mvèk ànə à ye ntèŋ fana nzeŋgòn tsoho bə ɳàŋ wùrinj. Lak sè wo à ye fo' sə, bòp nè mó'fis sənə bòp hum à kèəŋ gbħ bħp wes pwe'. Nà'a kèəŋ ve'nə, nə zə bwì ncħħu sàmba. Bwees bħħ mok sè wo à bwehe cu sə à wəp ve'ɛ wùrinj fana wo kuksə nə yamsə liŋ Nwì nə mħbu nə. ¹⁴ Yà'a mvè'nè ɳgə' wùrinj.

nè ba nè lè tè ve'nè. Ngè' nè te' nè vè mali mvèk ghàr.

Ntàŋ Nè Sàmba Nè

¹⁵ Masinjà nè sàmba à fuəp ntàŋ nè nje nè fana mù yuk ñga ñgìi bwì sè cèp vèṣe mubu. Ngìi sè sè cep bə ñàŋ dák dè,

<<Mvèk kè dzèŋ laŋ nè Tà Nwì àvès bə Krest nè yi ànə tumse lo nà' sè nzeŋgòn nè kok gaŋ nzeŋgòn nè laŋ.

Wo nè cum maligeŋ ñkum mok wo mvèṣè nè mvèṣè.>>

¹⁶ Anə ye ve'nè fana, bù ñkwàha bù sè hum bancòp-kwè, sè wo cu manə kapràk sè wèŋ gbù sè nze mantombii Nwì, nè kuksə yi. ¹⁷ Wo dák dè,

<<Wùu Nwì Tà, nè wù tse' ñàŋ pwe',

Wù à ye to mantombì wù, cu malì ñga'a sè' wù. Vèṣ kwasə wùriŋ mvè'nè wù a jə ñàaŋ yo sè ya' yam ve'ε sè, nè kotse'e nè nzeŋgòn nè bə zeŋ.

¹⁸ Bwe nzeŋgòn a sè jòk bohòwù,

Fana mvèk njòŋgòjòok kùrèθ nè sè' nè wu nè sak bù kpukpù.

A sè' mvèk nè wu nè lak ñgàa fàha yo sè wo à sè tsòho ncèp yònè.

Wu nè lak bù sè yo pwe'fo', ñkwàha bwì nè ye bweŋke' sè'.

Nè'e sè' mvèk nè wu nè bùpsə bù sè wo à sè bùpsə nzeŋgòn nè.>>

¹⁹ Wo à cèp wes ve'nè fana ndap Nwì muhu nooŋ mù ntòbu to. Mù ye casə gèsə lo ñkùp nè nà' tè manə tu rùk nè Nwì à zu bə bù sè yo nè mbwa.

Fana mbùn sè ba'a, nè sè cwiŋ. Nzeŋgòn à tsòho, ɿgwìŋ sè gbu ye' tsooŋ sè' nèbùp.

12

Jon Yè Nyà Nèmòk Nè Ye Bè Nyòron

¹ Anè geŋ nsàp yumòk yøəŋ mæbu nè nà' ghak mæ mætuhù. Nyà nèmòk, ɿga yi nitse' nùm mæ ni'i yi, nè nøŋ tes kùu ye mæ nè nywæ. Yi ta tse' tåm ɿkum bø ɿkèŋkàŋ mbwa hum-ncòp-ba.
² Mvèk à kùrø yi dø yi dzø mwe, fana yi sè waŋ torø fis ɿga mo nè sè lum yi.

³ Yumòk nè nà' à ghak mæ à yøəŋ fe'lø mæbu anè sèmok. Mæ à yø ma ɿkùŋkùm nyòron mòk nè bøbaŋ ɿga yi tse' tu sàmba bø ndoŋ hum. Yi à ta tse' tåam ɿkum bø tu ye sè mò'fis, mò'fis lòoŋ fo'. ⁴ Yi à lèp kùrø màk tsoŋ ɿkèŋkàŋ sè nze, bøp mò'fis sønø bøp te' bø ntènsè ye. Yi à tøəŋ kè mantombìi nyà nè yi sè ghà mwe nè dø ya yi ko zu mo nè ghà nè wo dzø nà'. ⁵ A ka sap, nyà nè dzø mombam. Yi nè ye ɿkum bohòlak sè sè nze pwe', nè sè sak bø ntò' ntøŋ ndzø bohòyi. Wo à dzø fis mo nè ntøŋ, wo le' jøŋ yi, nè caŋsø gesø lo yi mvwe' kapràk Nwì nè. ⁶ Nyà nè yi à dzø mo nè à ca lòye ɿgøà mvwe' sè Nwì à fùhù nòŋsø fa yi. Wo nè sè jøŋ ɿkèrø bohòyi fo' mænø nùumbu ncùhù mò'fis bø ɿkù ba bø nùumbu hum ntùŋfu.

⁷ A nè gèŋ, dzø' tesø mæbu. Masinjà Nwì mòk nè ghaŋ nè liŋ yee Makè nà'a bø masinjàa ye wèŋ à tøəŋ ɿgòlù nyòron nè bø masinjàa ye sè'.
⁸ Makè wèŋ à ghak wo fana wo kà mok dzøm dø ya'a cum fe'lø mæbu mok dzøm. ⁹ Fana wo

à jé ñòronj nø, nø mak tsoñ vesø yi sø nze bø masinjaa ye sø wèñ pwe'. Ñkùñkùm ñòronj ànø, a rèrèñ no nè liñ yee Satà, ñkum ze' sè bùp wèñ. Yi à sø bòrø bwì sø nzenjgòn pwe' sè' yi.

¹⁰ Fana mì yuk ñgi mòk nè ghañ ñga nà' sø cèp vèsø mæbu dæk dø, <<Lùñj nè nà' tesø vè bohòNwì àvès kè tsèñ ves lañ. Ñàañ ye bø gañ ñkum ye nø ye ñàañ sè Krest nè yi à tum nø wèñ pwe' yè' mok mvwe' jøja kwarançgañ. A ve'nø bùusè ñwè nè yi à sø tøøngè mutuhù bwema avès, nø sø lap wo nzak nùm bø ndzøm nà'a, wo a fis màk gesø yi mæbu lañ. ¹¹ Bwema avès sø wèñ à ghak yi bø ñàañ nduøm Mo Nsùñganj, nø ye bùusè wo à sø tsøho dø ncèp ye nø zìnø sè'. Wo à gù ntuum awo sè' dø a ye-a sè' dø wo kpù kpù, nzak kà fo' ye. ¹² Ye dø kwøkwa ye mæbu. Bùu sè mæbu pwe' wèerj ñak yàwèñ sè'. A bùp bohònzenjgòn, nø ye bø ndzøp sè', bùusè Satà tsoñ lòca. Yi sø jòk ve'ë bùusè yi rì dø mvèk ye nø, nà'a lèm.>>

¹³ Ñòronj nø à rì dø wo be' màk tsoñ yi sø nze lañ fana yi ye ñgòjùm ñwà nè nà' dzø mombam nø dø yi be' ko nà'. ¹⁴ A ye ve'nø fana wo fa ñwà nø bàp co bàap mpi nè ghañ, dø ya yi dzooñ cañ lo gesø mvwe' no nø bø zeñ. Yi nø dzooñ lo ñgeá mvwe' sè wo fùhù nòñsø fa yi fo' fùhù. Wo nø sø jøñ ñkérè bohòyi fo' munø lùumñgòn te' bø bwes. ¹⁵ Anø geñ, no nø lu fis ndzøp kè cùhu yi co ndzøp nè ghañ, dø ya ndzøp nø bøk kurø lo ñwà nø. ¹⁶ Ncàk à tøsø ñwà nø wùriñ. Ncàk à nè cùu ye, nø no wes ndzøp sè ñòronj nø lu fis sø. ¹⁷ A ye ve'nø fana ñòronj nø jok bohòñwà nø ve'ë

nsàp nè bùp. Yi lokok lo dè yi lo kè mak dzè' bø
bwe ñwà ènø mok wèñ. Bwe ñwà ènø mok sø, a
bùu sè wo yukgè duk Nwì, nè dzøm ncèp Jisòs.
18 Nòronj nè à kè tesø tøøñ ndzø ñgù ndzøp mòk
nè ghañ.

13

Nàam Sè Bùp Ba

1 Nòronj nè ànø tøøñ ve'nø fana, mù ye
nàmñgòmòk nè bùp ñga yi sø tesø kok sø ndzøpø
anø. Nàmñgònø à tse' tu sàmba, nè tse' ndoñ
hum. Yi à ta tse' tåam ñkum mññø ndoñ sø mó'fis
mó'fis lòonj. Wo à còm naañ fa yi nsàap liñ sè
bùp zézok mññø tu ye sø sè' lòonj. Liñ nè fòpwe'
à sø yàk Nwì yàak. **2** Nàm nè mù à yø nø, yi
à ye co mba, nè tse' bo wèwèñ bø ñkurø sèsap
co bo nsàp nàm mòk nè wo togè nà' dø beë, nø
ye bø ciùu ye co gwim. Nòronj nè à jø nsàp ñàñ
ye bø ñàñ ñkum ye pwe'fo', nè fa nàm nè bùp
ènø. **3** Tu nàm ànø mòk à tse' bap mvwe' nèmòk
mbwa nè co nà' zø yi, megù dø mvwe' nè à mè
lañ. Nàm ènø à gù nzençòñ pwe' mørø yi bùø
fana bwì pwe' be' lo mok mandzè ye. **4** Bwì pwe'
à sø kùksø ñòronj nè dø bùusø nà' fa ñàñ nà'
bohònàm nø. Wo à sø kùksø nàm nø sè', nø sø
duk dø, <<Nwè nèmòk kaco nàm nè'e dzeñ, kaco
ñwè nèmòk lu to bø nàm ènø sè' yeñ.>>

5 Nòronj nè à fa nàm ènø ñàñ sè ñgònëñni' nø
sø ci' mvwès bø liñ Nwì. Wo à fa yi ñàñ ñgògù
yusø yi dzøm pwe'fo' mññø ñwù hum kwè-ncòp-
ba. **6** Anø geñ, yi yeto ñgòcì' fa Nwì mvwès,
nø sø gu bùpsø liñ Nwì sø bø mvwe' ncum Nwì

sè wèŋ pwe'. Yi à gù ve'nə bohòbùu sè wo cu məbu pwe' sè'. ⁷ Wo à mè'rə yi sè' də yi lu bə bùu Nwì wèŋ, nə ghak yà'wèŋ. Wo à fa ηàŋ sè' də yi ye co ɳkum bohòbùu sè sənə nzeŋgòn nə pwe' nə pwe', nə mò'fis kà bwehè cu fù'. ⁸ Bùu sè sə nzeŋgòn pwe' nə kuksə yi. Bùu sè wo və mvwe' bòop lak pwe', mvwe' ncèep lak pwe', nə ye mvwe' ɳgwii bwì pwe'fo' sè'. Bùu sè wo nə kà yi kùksə, megu bùu sè wo à còm nòŋsə liŋ awo ndzənə ɳwàk lùŋ nə Mo Nsùŋgaŋ nə wo à zə yi tse' nə. Liŋ yè'sə, wo à còm nòŋsə yà' ɳga nzeŋgòn nə ka ntøyeto. ⁹ Nwè nə yi tse'-a ntu' ɳgòyuk bum fo' ye də yi yu'rə na. ¹⁰ Nwè nə wo à dák də wo nə ko lok yi ntsə'mòk fana ncèep bùà, wo nə ko lì yi korə. Nwè nə wo à gù yi də wo nə zə yi bə fèk fana wo nə zə lì yi bə fèk anə. Nə yeè nə ve'nə fana a bèboŋ də bùu Nwìi wèŋ təŋŋ guguaŋ, nə sə fa ntùum awo bohòTà.

¹¹ Anə gen̄, m̄ ye fe'lə nàm ɳgòn mòk nə bùp səmok ɳga yi tesə və ma m̄ ɳkà'a. Yi à tse' ndoŋ ba co m̄ufwè' nsùŋgaŋ, nə sə cep bə ɳgi co ɳòroŋ. ¹² Yi à sə gù bum wùriŋ m̄unə tu nàm mòk nə mantombì nə. Yi à gù bùu sè sənə nzeŋgòn nə pwe' ɳgòkùksə liŋ nàm mòk nə mantombì nə. Nàm nə mantombì nə a yi nə yi tse' bap mvwe' mòk m̄unə tu ye mòk co nà' zə yi nə. ¹³ Nàm nə maŋkwèŋ ènə à gù bum maŋgəŋgèŋ ve'e wùriŋ. Yi à gù mis tsɔŋ m̄ubu, nə və sə nze m̄ lisə bwì jøja kwaran̄gaŋ. ¹⁴ Yi à gù maŋgəŋgèŋ wùriŋ m̄unə tu nàm mòk nə mantombì nə fana yi borə wes bwì sənə nzeŋgòn nə pwe'fo' bə zeŋ sè'. Nàm ènə à tsə'

fa bwì dàk də, yà'wèeŋ ci tes yumok nè nà'a nə təəŋ mənə tu nàm nè mantombì nə ŋgògù də ya liŋ nàm ànə yam lo mantombì. Nàm nè yi à də wo kuksə liŋ ye nə, a nè yi à tse' mvwe' fèk mu tuhù co nà' zə yi fana yi kà kpü nə. ¹⁵ Wo à dzəm də nàm nè maŋkwèŋ nə yoŋsə gesə fa yu nè wo ci nə yònjsè, ya nà'a tse' ŋàaŋ sè ŋgòcèp cù, nə tse' ŋàaŋ sè ŋgòzə ndàaŋwè pwe' nè nà' sə kà yi kùksè. ¹⁶ Nàm nè ba ènə à gù sè' də wo naan̄ fa ndàaŋwè pwe'fo' ncòm mu nzà sihì kè ndzənə bo ma màk àlə. Nkwà'ŋwè bə mweŋke' nə ye ŋwèmbam bə ŋwàŋwè pwe' à tse' tsoŋ ncòm ènə, ŋwè nè mò'fis nə kà bwehè cu. ¹⁷ Nwè nè yi kà-a ncòm ànə tse', kaco yi ywiŋ yumok yeŋ, nə kà yumok sè' sèŋ. Ncòm ènə à ye liŋ nàm ŋgòn nə, nə ye sè' nombà nè nà' təəŋgè mənə liŋ ye sə. ¹⁸ Bwìŋ tse' ŋkərè, nə riŋ nombà ènə. Nwè nè yi tse'-a ŋkərè fana yi nə riŋ li yusè nombà ènə tə fo' sə. Nà'a nombà ŋwè, nà'a ŋkà ntùŋfu bə hum ntùŋfu-ncòp-ntùŋfu.

14

Bùu Mo Nsùŋgaŋ Nə Wèŋ Sə Yəm Nkì

¹ Mù à yə Mo Nsùŋgaŋ nə ŋga yi tə məmvwe' nda mòk nè wo to nà' də Zayòn. Yi à təəŋ fo' bə bwì ncùhù ŋkà mò'fis bə ncùhù hum kwè-ncòp-kwè. Wo à còm naan̄ liŋ ye bə liŋ tè' ye mu nzà sihì bùu yè'sə pwe'fo'. ² Mù yuk ŋgì mòk ŋga nà' sə cèp vèsə məbu co sə gbü cəcwà ndzəp. Ngì nə sə cwiŋ sə' co mbùŋ sə kùm yi, nə sə boŋ lo co wo sə buk luŋ ve'e. ³ Bùu yà'sə pwe', a təəŋ

kè mantombii kapràk nə, bə mantombii yum sè kwè sè wo cu ɳwəm sə, nə ye kə mantombii bù ɳkwàha bwì sè hum ba-ncòp-kwè sə wèŋ. Wo à təəŋ vε'nə, nə sə yəm ɳki nə fi. ɳki ènə kaco ɳwè nəmòk yə'rə riŋ to nà' yeŋ. A rì mègù nà' bùu sè ncùhù ɳkù mò'fis bə ɳkù hum kwè-ncòp-kwè sə, sè Jisòs à làk tiŋ fis wo məŋgorè bùu sè sə nzeŋgòn sə. ⁴ Yà'a wo sè wo à ka ni' awo bə bèba gù bapsə yuk, wo cu mvè'nè wo à dzə wo. Wo sə yuŋ bε' kε' lo Mo Nsùŋgaŋ nə mvwe' sè yi sə lòpwe'. Yi a ywiŋ fis wo məŋgorè bwì, nə noŋsə wo zok ɳgoye bùu Nwì nə ye sè ye sè'. ⁵ Wo ka mvwès ci' yu' nə kà mʉ zèp jòŋ sè' tse' yuk.

Masinjàa Nwì Sè Te'

⁶ Mʉ à yə fe'lə masinjà Nwì mòk səmok ɳga yi sə dzòon mʉbu səsap ntèŋ. Yi à sə jə vè Ntirè nə Bèboŋ nə nà'a nə kà mè yuk ɳgòtsə' fa nzeŋgòn nə lòoŋ. Yi nə tsok fa bohòbuhu lak pwe' nə ye bə sè wo tse' ncèep lak zəzok pwe'fo', nə mò'fis nə kà bwehè cu. ⁷ Yi cep fis bə ɳjàŋ də, <<Wèen wəp Nwì, nə kuksə yi, bùusə mvèk kùrə laŋ nə yi nə sak nzak ndàanwè pwe'. Ye də wèen kuksə yi. Yi nə yi a gù ntòbu bə nzeŋgòn, nə gʉ ndzəp sè ghaŋ bə sè jo wèŋ pwe'.>>

⁸ Masinjà Nwì mòk à bε'ε nə mantombì nə, nə sə cep də, <<Yi gbù laŋ. Lak sè ghaŋ sè wo to yà' də Babilòn sə gbù laŋ. Lak sè yi à sə gù bwì sənə nzeŋgòn nə lòoŋ ɳgòno rùk ye, rùuk sə gʉ wo, wo sə yuŋ lo ko sàhà sè'.>>

⁹ Masinjà nè te' à vèø, nè sè cep fis bø ñjàñ dñk dø, <<Ndàañwè pwe' nè yi sè kùksø nàm nø, nè sè kùksø yu nè wo à ci nà' bùu liñ nàm nø, nè dzøm sè' dø wo naañ fa yi ncòom nàm nø mñ nzà sihi yi kè ndzø bohòale pwe', ¹⁰ wo nè yø mvè' nè Nwìi jòkgèø. Nwìi nè jok bohòyi, yà' ye co a rùuk sè yà' cøp gù bùp ve'e wùriñ. Ngèngàañ nè no wes yà' pwe' ñga yi ka kù cok. Yi nè ye ñgø' nè co wù kà fèk sè misè. Mis sè nè sè kuø co wo gèsø ca ñkàñ, fana yi sè ye ñgø' ca ñga masinjàa Nwì sè røreñ bø Mo Nsùnganø nè wèñ sè yø. ¹¹ Ndindi mis sè wo nè sè ye ñgø' ca sè nè sè kok, nè kà tiññ yuk. Bùu sè wo à sè kùksø nàm bø yu nè wo ci tes nà' ñgòyamsø liñ ye, nè ye bø bùu sè wo à naañ ncòom liñ ye wèñ pwe'fo' nè kà lo mñ lisè gèsø yuk nè mvèsø, marànø bø ndzømè pwe'.>>

¹² Ye dø bùu Nwì sè wo sè bø' yusè Nwì sè dñk, nè sè dzømtse' mali Jisòs sè' wèeñ nøñ tes-a kù guguiñ.

¹³ Fana mñ yuk fe'lø ñgì mòk ñga nà' sè cèp tsø vè mñbu anø sè' dø, <<Còm bum yè'e còmø; reñsi bohòbùu sè wo a kpø ñga wo a dzøm bohòTà lañ.>> Yòñsè Nwì nè sè dzøm dø, <<A vè'nø. Ye jøñ ñga'a lo mantombì, fàha sè wo à sè gùu mè lañ. Wo nè cum yoñsø, nè sè kwa, bùusø wo yø lèlì' àwo nè wo tse' bø fàha sè wo à gùu sè.>>

Mvèk Nè NgòKùp Kùrø

¹⁴ Mñ kük fe'lø sèmok, mñ ye mbàk nè fefop. Ñwè nè yi à cu mñø mbàk anø à søsø co Mo Ñwè. Yi ta tse' tàm ñkum nè wo à gù nà' bø guù,

nè kotse' fècès nè cècèp ndzè bohòyi. ¹⁵ Fana masinjà Nwì mòk tesè tsoñ mu ndap Nwì nè ghañ nè. Yi fuñ gesè fa lo ñwè nè yi cu mènè mbàk nè dè, <<Mvèk kùrè ñgòkè kùp bum sè mu nzuù sè lañ. Bum sè wo à bì yà' sènè nzeñgòñ nè a gu lañ. Jè fècès yònè, nè ye ñgòkè kùp yà'.>> ¹⁶ Yi à dük ve'nè fana, ñwè nè yi à cu mènè mbàk nè wàñsè yak fècès ye nè ve'ε, nè kùp wes bum sè sè nzeñgòanè pwe'.

¹⁷ Mu ye fe'lè masinjà Nwì mòk sèmok ñga yi tesè tsè vè mu ndap Nwì nè mèbu nè. Yi à tse' fècès nè cècèp ndzè bohòyi sè'. ¹⁸ Fana mu ye fe'lè masinjà mòk sèmok. A ye yi nè yi kumsègè mis sè mvwe' kàm nè wo fagè Nwì satikà' fo'. Yi à tesè vè fo', nè sè cep fuñ fa masinjà mòk nè yi anè tse' fècès nè cècèp nè dè, <<Yèè, nto'o ndik tu nè wo togè nà' dè grep nà'a bà lañ. Jèñ fècès yò, nè ci' yà' fo'.>> ¹⁹ Yi à dük ve'nè, masinjà nè wàñsè yak fècès nè, nè ci' mak gesè lo yà' mvwe' sè wo kè ñamgè yà' fo' sè. Wo ñam yà' ve'nè, yà' ye yà'a gbù' nè nà' tèø mènè tu yusè Nwìi nè gu bùñsè yi jòk bø bwìñ ñkùñ. ²⁰ Mvwe' sè wo ñamgè yà' fo' sè ka ma mu ntòlak yen. Wo à ñam ñgwìi grep sè dè ya ndzèp sè tesè. Ndùèm tesè nja co ndzèp. Ndùèm sè cañ ve'ε tètè lo kilometà ñkù te', nè ye bø cèco sè kùèp lo kwìñ mò'fis.

15

Masinjàa Nwì Sàmba Sè Wo Jø Vè Ngø' Sàmba

¹ Yà'sè à mèè, mu ye fe'lè yu manjøñgèñ mòk mèbu sèmok nè ñkèrè bisè mu bùñ zeñ pwe'.

Mù à yé masinjàa Nwì sàmba ñga wo kotse' nsàap ñgè' zèzok sè' sàmba. Yé'sè ànə ye mok lèsè mbwè ñgè', sè Nwìi nè jèŋ vè yà' ñgònitsè' wes jèjòk ye. ² Mù à yé yumok sè' nè nà' à ye co ndzèp nè ghan. Ndzèp nè gu co wo tòrə be'lə mis bə gèlas. Mù à yé bùu sè wo à ghak nàm nə, nə ye bə yu nè wo à ci fa yi, nə bəŋ nombà liŋ ye sè wèŋ ñga wo tə ñgu ndzèp anə. Wo pwe' à kotse' lunj sè Nwì a fa wo. ³ Wo à sè yém ñkì Musì nè yi à ye ñgà fàk Nwì, nə ye bə ñkì Mo Nsùŋgan nə wèŋ. Wo à sè yém dák də,
 <<Nwì àvès Tà, wù tse' ñàŋ pwe' wù.

Bo fàha yo yam càsə cù, bwì pwe' mərə yà'.

Tse' lak sè sè nzeŋgòŋ pwe' wù.

Yusè wu gu pwe'fo' rərəŋ nə ye zìnə.

⁴ Wùu Tà, ñwè nè mò'fis nè co yi kà wu wəp ka yeŋ.

Bwì pwe' nə kuksə megu liŋ yo.

Ñwè nè Rərəŋ mègù wù.

Buhu lak sè sənə nzeŋgòŋ nə pwe'fo' nə kuksə megu wu,

Busè wo yé də bum yo pwe' rərəŋ.>>

⁵ Mù à kùk fəsə səmok fana mù ye ñga ndap Nwì məbu nòto. A yè'sè tāap cèk nè nà' sə nì tsè' də Nwìi fo'. ⁶ Fana masinjàa Nwì sè sàmba sè wo à jè vè ñgè' sè' sàmba sè tesə mbwa. Wo à nitse' cèk sè fəfop pup, pup. Wo swi' ci' yak yà' mù ñgùu bə korə guù. ⁷ Fana yum sè kwè sè wo cu ñwəm sə, mòk à lòkok, nə fa yak masinjàa sè wèŋ ñgàp mò'fis, mò'fis bə tu awo lòon fo'. Wo à gu ñgàap sə bə guù fana ñga cu ca jòho ntum Nwì nè yi cu ñwəm mvèsə nè mvèsə nə. ⁸ Ndindi

à tesə vè mvwe' yòoŋ Nwì bə ñàaŋ ye, nə kə loho mʉmvwe' ndap nə ve'ε mpaan̄. Nwè nè co yi ni mʉmvwe' ndap nə à ka yen̄ lok tètè ñgə'ə sè masinjà sàmba a jə vè sə à mè wes ñkuŋ.

16

Masinjàa Sə Jə Vè Nyə' Sə Sàmba Sə

¹ Mù yuk sè' ñga ñgì mòk sə cèp vèsə sè' mvwe' ya'sə. Ngì nə à sə cèp fuŋ fa masinjàa Nwì sè sàmba sə wèŋ də, <<Wèen̄ jə ñgàap jōho ntum Nwì sè sàmba sə, nə kə ke' mak gesə lo sə nzeŋgòn. >> ² Fana masinjà mòk lokok to, nə kə ke' mak gesə tson̄ lo yusə sənə ñgàp nje nə sə nzehè. Yi à kè' màk ntèŋ, ywè' to bwìŋ ni' pwe', nə sə yaan̄ wo ve'ε. Bùu sè ywè' à to wo yè'sə à ye bùu sè wo à tse' ncòom nàm nə, nə sə kuksə yu nè wo à ci nà' mʉnə liŋ ye nə.

³ Masinjà nè ba à kè kè' gèsə ye sə mvwe' ndzəp nè ghaŋ nə. Ndzəp pwe' gweŋ bʉaŋ co ndʉəm ñwè nè kpukpʉ. Bum sè yà'a cugè sə ndzəpè anə pwe' à kpʉ wes pwe' nè pwe'.

⁴ Anə geŋ masinjà nè te' à kè kè' màk gèsə ñgàp nè nje sə mvwe' mantùŋ bə bwe ntak ndzəp wèŋ. Ndzəp sə bʉaŋ lo sè' co ndʉəm.

⁵ Mù yuk ñga masinjà nè yi kùkgè ndzəp, yi sə cèp də, <<Wù Nwì àvès nè wù cu, ñga wù à ye to mantombì sè', wu rərəŋ. Bum sè wu sakgè pwe', yà'a rərəŋ mvè'nə. ⁶ Bùu sè wo à zə bùu Nwì nə ye bə ñgàa tsòhòbum Nwì wèŋ, wù fa wo ndʉəm də wo no. A ve'nə kèkʉrə, yà' kùrə

bè fàha awo sè bòñ.>> ⁷ Fana mù yuk fe'lè ñga ñgì mòk sè cèp vèsø mvwe' kàm nè wo fagè Nwì satikà' mbwa nè sè'. Ngì nè sè cep dø, <<Nwì, Tà nè ghañ nè. Yusè wu sakgè pwe', yà'a rørøñ nè ye zìnø.>>

⁸ Masinjà nè kwè à jø ñgàp nje, nè kø fe' mak gesø mñanø nùm. Nùm tse' bwi ñàñg ñgòtè bwì co mis. ⁹ Nùm nè à tè bwì ve'ë wùriñ. Bohòwo ñgòkupsø ntùm awo, nè kuksø Nwì nè yi tse' ñàñg bø bum yè'sø fana wo kà dzøm. Wo à bùuñ yàk Nwì ve'ë bèboñ.

¹⁰ Masinjà nè tñj à kè fè' màk gèsø ñgàp nè nje mñmvwe' kapràk nàm nè yi à tesø kok sè ndzøpø nè. Ndzøm dñk mvwe' lak sè nàm nè cu ñkum fo' sè pwe' jìk. Bwì sè lum lñam awo mvè'nè sè yaan wo ve'ë kpñ bwì. ¹¹ Wo yak Nwì nè mñbu bùu ñgø' nè wo sè yø nè ye sè' bùu ywè'ë sè yà'a sè yaan wo sè. Wo kà dzøm ñgòmè'rø bñp awo sè wo sè gù sè dzøm lok.

¹² Masinjà nè ntùñfu à kè fè' gèsø ñgàp nje sènø ndzøp nè ghañ nè wo togè nà' dø Yufèretìs nà'a. Ndzøp nè zørø wes pwe', dø ya ñkøñkum sè wo vè ma nùm wèen tse' mandzè ñgòto càa.

¹³ Fana mù ye yònjsèø sè bñp te', ñga wo sènø co mbòtòk ve'ë. Wo à tesø tsøñ kè cùhu ñòroñ nè bø kè cùhu nàm ñgòñ nè ye kè cùhu ñwè nè ñgà bòrè bwì dø yi ñgà tsòhòbum Nwì. ¹⁴ Yònjsèø yè'sø a yònjsèø ze'. Wo tse' ñàñg ñgògù bum mok ve'ë sè co wù kùk tètè nè sèeñ mam. Wo lo, nè sè to benø ñkøñkum sè sènø nzeñgòñ nè pwe' dø yà'wèen fuhù ñgòmàk dzè' nùmbu ànø, nè Nwìi nè nìtsè' fa bwì ñàañ ye dø yi jòk ntinø nè.

15 (Yeè, wèeŋ kà swì də, <<Mu nə və ŋga wèeŋ ka riŋ, co ŋgà yè vè yi. Anə ye bèboŋ bohòŋwè nè wo nə tseŋ yi ŋga yi cu nca. Ya kà də wo jəŋ lo gesə cèək ye, yi gi mvwe' bwì nswè'mbwè marè'tu ko yi dulk.>>) **16** Fana yòŋsèə ze' sə wèeŋ à gù ŋkəŋkum sè sə nzeŋgòn sə ŋgòkè testu mvwe' sə wo togè fo' bə ncèep Hibrù wèeŋ də Amajidòŋ yà'a.

17 Anə geŋ, masinjà nè sàmba nə fe' mak gesə lo ŋgàp nje nə muntsò. Fana ŋgi mòk cep vesə munda' à Nwì mvwe' kapràk ye nə. Nà' cep fis bə ŋjàŋ də, <<Yà' mè wes mok laŋ.>> **18** Ngì anə à cèp wes və'nə fana mbùŋ ba'a, nə sə cwiŋ, nzeŋgòn nə tsoho sè' pwe'fo'. Nà' à tsoho nsàp nè nzeŋgòn nə à yè yée, nà' à ka ntsə'mòk və'nə tsoho yuk. **19** Ntùm lak nè ghaŋ nə à saha gá'a bòp te'. Bwe bòop lak sè sə nzeŋgòn pwe', à kèəŋ gbù wes pwe'. Yà'a mvè'nè Nwì à tsərə tse' lak sè ghaŋ sè wo to yà' də Babilòŋ yà'a, nə gù də wo ye ŋgə' bùusè yi jòk bohòyà'wèeŋ. Yi à gù yà' wo ye ŋgə' bèboŋni co ŋgàp rùk nè cècəp nè wo kotse' wu də wu nə no wes tsoŋ nà' bə ŋjàŋ. **20** Lak sè yà' à ye muntsətsə'rəə ndzəp pwe' à kèəŋ gbù nə cèəŋ bisə lòsə ndzəpè anə. Nda à kèəŋ gbù wes sè' pwe'fo'. **21** Ngwìŋ sè ghaŋ à sə gbùhù tsə mubu, nə sə gbu bwìŋ muni'i. Ngwìŋ nè mò'fis à sə rwì' co bàm reës bə tu. Ngə' ànə à bùp və'ɛ kpù bwì. Bwì yak Nwì bùu ŋgə' nè bùp nè wo yè nə.

¹ Yà'sø à mè wes fana masinjà mòk mʉtsətsə'røø sè sàmba sè wo anø tse' ḥgàp sè à vø, nø kø duk mʉ duk dø, <<Vøø, ya mʉ niŋ tsok fa wu mvø'nø ḥwà sàhà nè sàhà ye ghak ḥjàŋ nà'a nø ye ḥgø'. ḅwà sàhà nè wù yø ànø, yi tø yà'sø co bø tu lak mok sè wo ci yà' mvwe' ndzøp fo' wùriŋ. ² Nkøŋkum sè sø nzenjgòn a ko wes sàhà bø ḥwà sàhà ènø pwe'fo'. Bùu sè sønø nzenjgòn nø pwe' a no rùuk sàha ḅwà ènø sè yi sø fa wo sø tètè nø gbø mbum, nø sø yuŋ megu nsàp nø nje nø.>>

³ Mù à ye ndzø bohòyònsè Nwì fana masinjà Nwì jøŋ lo mʉ ḥgøà. A kø dzèŋ fo', mʉ ye ḅwà nømòk ḥga yi kok cu mʉnø nàm ḥgòn mòk nø bøbaŋ. Wo à jø liŋ sè ànø ye co tse' megu yà' Nwì, nø com ramsø naaŋ fa nàm nø yà' mʉ ni'i yi pwe'fo'. Nàm nø à tse' tu sàmba bø ndoŋ mbwa hum. ⁴ ḅwà nø à nitse' cøøk sè bøbaŋ sè yà' gʉ nteŋ ve'ε wùriŋ. Yi à jø guù bø bum mok sè yà'a ba'agø ba'a, bø ntøntuŋ wèŋ, nø fuhʉ ni' ye bø zeŋ ve'ε pap. Yi kotse' ḥgàp mòk ndzø bohòyi nø wo à gʉ nà' bø guù. ḥgàp nø à rwiŋ mègù ca bø bum jøoŋ sè bøp sè yà' à tesø vø bø sàha sè yi kogø sø. ⁵ Wo à còm naaŋ fa yi liŋ mok mʉ nzà sihi yi bø gbø' dø,

LAK Sè GHAN Sè Dø BABLÒN
 MA BÙ NgÀA KO SÀhÀ
 Nø YE BÙ NgÀA GÙ BÙP
 JÌ MARÈ'tu SØNØ NZENJGÒN

⁶ Mù yø sè' dø ḅwà nø à jùhʉ mbum ndʉøm bùu

Nwì sè wo à zè wo dè bùusè wo sè be' mandzè Jisòs.

Mù à yè ñwà ènə fana mù mərə wùriŋ. ⁷ Fana masinjà Nwì nə fek mu də, <<Wù sə mərə yà? Yuk, mu tsok reŋsə fa wu gbù' nè nà' cu bə ñwà ènə. Mu nə reŋsə fa wu bə nàm ñgòn ñè yi tse' tu sàmba bə ndoŋ hum, nè yi bèk tse' ñwà ènə nə sè'. ⁸ Nàm ànə à ye to mantombì fa' ñwəm, ñga'a nè'e yi ka ñwəm mok yen fe'lə. Yi nə tesə kok sənə wu sè yà'a kà lègè sə fana yi lo mvwe' sè yi nə kpù bisə mok kè' mò'fis. Bùus sè wo cu sə nzeŋgòon nə mərə wùriŋ ñga wo yè nàm nə. Wo nə mərə bùusè nà' à ye to ñwəm, nə kà ñwəm mok sè ye fe'lə, nə dük də yi nè kè vè malì sàmok. Yé'sə bùus sè wo à ka lin awo ndzənə ñwàk lùŋ com gesə fa yuk mvè'nè nzeŋgòn nə à yè yèe.

⁹ <<Bwìŋ jəŋ ñkərè, nə riŋ bum yè'sə. Tu sè sàmba yà'a a nda sè sàmba sè ñwà nà'a kok cu mbwa sə. ¹⁰ Yà' tə yà'sə sè' mənə tu ñkəŋkum sàmba. Ñkəŋkum yè'sə, sè tàng à gbù cà gesə lòyàwo laŋ. Sə sak gaŋ sə ñga'a nè mò'fis fana mòk cum fe'lə mò'fis nè yi nə sə və ye maŋkwèŋ. Nà'a nə vəə, yi nə sak megu gaŋ ye sə sè' mvèk momjo wà, kà tètè ye. ¹¹ Nàm ñgòn nè yi à ye to fa' ñwəm, nə kà nə ñwəm ñga'a yen nə, yi ye ñkum nè fwame'. Yi lo' gù sè' bə bòp ñkəŋkum sè wo sàmba sə. A nə lə də wo nə gù bùpsə yi.

¹² <<Ma nè ndoŋ sè hum sè wù yè yà'a, a yà'a ñkəŋkum sè wo ka gaŋ yàwo ntòkok. Wo nə koksə wo gaŋ, wo ye lok bə nàm nə wèŋ bəbe'. Wo nə kà mvwe' gaŋ sè tètè cu. Anə megu mvèk

ghàr ve'ε sənə nùmbu nè mò'fis. ¹³ Nkəŋkum sè hum yè'sə, wo nə tse' megu cùu sè mò'fis də nàm nə ŋkum nè ghaŋ bohòwo pwe' yi. ¹⁴ Wo nə mak dzè' bə Mo Nsùŋgaŋ Nwì fana Mo Nsùŋgaŋ nə nə ghak wo yi. Yi nə ghak yà' bùusə yi ŋkum nè yi tse' nkəŋkum pwe' yi nə ye Tà nè yi tse' tà wèŋ pwe' sè' yi. Nkum nè fòpwe' nə wup fa tsoŋ yi bo, nə dük də <Tà.> Bùu yee nə ghak bə yà'wèŋ bəbe'. Bùu yee sè yi to nə cokfis yà'wèŋ fana wo sə bə' mandzè nje bə zìnə.>>

¹⁵ Masinjà Nwì nə dük mʉ də, <<Ndzəp nə wù yə nà' ŋga ŋwà sàhà nə cu fo' nà'a, nà' tə yà'sə mʉnə tu bwì wùriŋ bə lak sè sənə nzenŋòŋ nə lònə fo', sè wo sə cèp ncèep lak pwe'. ¹⁶ Ndoŋ sè hum sè wù yə yà'a bə nàm ŋgòŋ, wo nə bùaŋ bəŋ ŋwà sàhà nə. Wo nə fep wes lo cèek ye pwe', nə me'rə yi nswè'mbwè. Wo nə zu tiŋ ye sə, nə teŋ yi bə mis sə'. ¹⁷ Nwì a gù wo yi də wo tse' cùu sè mò'fis, ya yà'wèen gʉ yusə yi à dzəm də yà'a nə ye ve'nə sə, nə fa ŋàaŋ awo bohònàm ŋgòŋ nə sə'. Yà'a nə cum mam ve'nə tètè bum sə yi à cèp sə nə yeŋ mvè'nè yi à cèp sə. ¹⁸ Nwà nə wù yə yi ànə, a yà'sə ntum lak nè ghaŋ nə yi tse' nkəŋkum sè sənə nzenŋòŋ nə pwe'fo' yi nà'a.>>

18

Lak Babilòŋ Gbù Lan

¹ Yà'sə à mée, mʉ ye fe'lə masinjà Nwì mòk səmok ŋga yi tsə vè mʉbu. Yi à tse' ŋàŋ ve'ε wùriŋ. Mvè'nè yi à vèθ, mareŋ ye reŋ wes nzenŋòŋ nə pwe'. ² Yi sə fuŋ fis bə ŋàŋ dük də,

<<Lak Babilòŋ, sè yà'a lak sè ghaŋ sə, yà' gbù lanj. Nà' gbù vε'ε nsàp nèbüp, nè büp nə. Nwè nəmòok fo' mok bùè, megu mok fo' ze' bə yòŋsèø sè büp wèŋ. Jìgawà' bə nsàap swiŋ sè büp pwe' sə kə yiskok gù fo' mok wo. ³ Yi gbù vε'nə bùusè bùus sè sə nzenjòŋ wèŋ à sə noho rùuk ye, yà' ye yà'a də bə yà'wèŋ sə koho sàhà fana yà' bùpsə wo. Njo nè yi à tse' ghàk lèlà bùus sàhà nə fana yà' gù ñgàa sèŋ bum ntεŋ wèŋ bùus wes ñgàa ghàk pwe'.>>

⁴ Anə genj, mʉ yuk fe'lə ñgi mòk sè' ñga nà' sə cèp tsə və mʉbu anə sè' ñkuŋ. Ñgi nə sə dük də, <<Bùus am wèŋ, wèenj tesə gesə mvwe' lak yà'sə fo'. Wèenj tesə ya wèenj kà büp wenə wèŋ sə gù be'lè, ya wèenj kà ñgə' nè yi nə ye nə wenə wèŋ yə be'lè. ⁵ Wèenj riŋ sè' də büp sè yi sè gù tètè yà' kùk təəŋ lo mʉtsə co nda yà'a, Nwì a ka yà' swi. ⁶ Büp sè yi a gù fa bwìŋ fohو və fe'lə mʉtuhù yi. Nsàp ñgə' nè yi a fa bwìŋ fohو və mʉtuhù yi sè' mvèk ànə kè' ba. Rùuk ye sə cəcəp sè yi sə fa bwì yà'a, wo fa fəsə yi sè yà' cəp càsə ye sə kè' ba, yi no yà'. ⁷ Mvè'nè yi à sə cu to fa', nə sə dük də yi ñwà nè ghaŋ, nə sə yuk lùm nè büp yà'a, ñgə' nə ye bə manziŋ və bohòyi sè' vε'nə. Busə yi à sə nèni' də, <Mʉ ñkum, mʉ ka ñwà ñgwemfə yeŋ, fana mʉ nə kà kpʉ sè wa yuk.> ⁸ Njo nè yi a sə cèp nsàap bum yè'e vε'nə fana ñgə' e nə ko yi nùmbu mòk. Nùmbu ànə ye, yi nə yanj, manziŋ ko yi, njè yanj yi fana mis teŋ yi sè'. A nè ye vε'nə bùsə Nwì nè yi Tà àvès nə, yi tse' ñjàŋ nə ghak bum pwe', nə sak ci' nzak ye nə yi.>>

Bwìŋ Sèt Wa Kpù Babilòn

⁹ Ñkèñkum sèt sèt nzençòŋ sèt bèt yà'wèŋ à sèt koho sàhà nèt sèt cum ncu lùm sèt, nèt ye ndindi sèt mis sèt tèŋ sèt sèt lak yà'sèt, fana wo nèt bék bo awo mʉ tuhù, nèt waŋ. ¹⁰ Wutèt nèt ko wo fana wo kèt tètèŋ mvwe' sèt sap, nèt sèt kèt'ngùŋ dè, <<Hàva' ètè, wùrèk. Tàt wèŋ na. Wùt lak Babilòn nèt wùt a tse' ñjàŋ vè'e wùriŋ nèt, ñgèt' vèt, nèt kèt lètèt gesèt wu moòm ghàt nèt nàk vè'nèt ètè?>> ¹¹ Ngàa sèt bum wèŋ pwe' nèt waŋ sèt bùusèt ñwèt nèt ñgòywiŋ bum awo ka mok yeŋ fe'lè. ¹² Lak yà'sèt à sèt ywiŋ bum sèt wo nihi yà' mʉ nì'i wo sèt wo à gùt bèt nsàap ntèt mok sèt békboŋ co guùt bèt sivà. Bèt nsàap liis mok sèt yà'a bá'a bòŋsègèt wùriŋ. Wo à sèt sèt nsàap cèk zèzok bèt cèk tu wèŋ sèt yà' kosèt mbàm. Wo sèt seŋt nsàap tu sèt wo gùt bum sèt mʉ nda'at bèt zeŋ, bum sèt wo gùt bèt ntèt nèt ye liis sèt yà' sèt kùt rèt bòŋsèt vè'e wùriŋ wèŋ. ¹³ Mok ye bum sèt yà' rèt bòco làminda, mfòonj sèt békboŋ, mbòt bèt nsùŋgaŋ nèt ye bèt nàambàrèt sèt yà'a sègèt cariyòwèŋ sèt'. Wo à sèt ywiŋ bum yè'sèt tètèt nèt ywiŋ bèt bwìt co ñkwèt sèt'. ¹⁴ Ngàa sèt bum sèt wètèt nèt dák dè, <<Bum sèt wùt a sèt tes ntùm fo' sèt càt lòwes pwe'fo'. Ghàha yo bèt bum sèt wùt à sèt tse'gèt yà', nèt sèt yuk lùm fo' sèt pwe', wu nèt kàt yà' mok rètmsèt yuk.>> ¹⁵ Wutèt nèt ko ñgàa sèt bum wèŋ sèt wo à tse' bum bohòyi sèt bùusèt wo yèt mvèt'nèt lak yà'sèt sèt yèt ñgèt'. Wo nèt kèt tètèŋ mvwe' sèt sap, nèt bék naanj bo awo mʉ tuhù, nèt sèt waŋ dè, ¹⁶ <<Hàva'-ètè, wùrèk. Yè'sèt ndòmòk bohòlak yà'sèt vè'nèt àlèt-òò. Yi a sèt ye to feŋt co ñwàt nèmòk nèt yi fom ñgwèt vè'e

wùriŋ, sè ni cèek sè fefop bè sè bèbaŋ wèŋ. Nè sè ye sè' co ɳwà nè yi sè fuhu ni' bè bum sè yà' sè bà'a ve'ε sè wo à gù yà' bè guù liis sè yà' kosè mbàm. ¹⁷ Ja'a na yàwèen mvè'nè ghàha ye sè duk gù ve'ε ncuk ke' mò'fis, nè ca gesø lo.>>

Bù ɳkwàha bùu sè wo tse' ɳgwes bè bùu sè wo fakgè ca, nè ye bùu sè wo tse'gè mbàam yàwo bè faha sè ma sè ndzøpè pwe'fo' à tøøŋ sè' mvwe' sèsap. ¹⁸ Wo tøøŋ fo', nè sè funj mvè'nè wo yè ɳga ndindi mis sè lòkok mûtsè ɳga lak sè sè sè. Wo sè cep dø, <<A yè yèe, lak mok ka co yè'e ntøyam dzen yuk.>> ¹⁹ Wo à gbù dzørø sè nze, nè sè ke'ɳgùŋ dø, <<Għugħi', a ndòbohòlak yè'sø. Bù ɳgàa tse' ɳgwes mu ndzøpè pwe' a bùuŋ ɳgàa ghàk bùu ghàha lak yè'sø. Wèen ja'a na mvè'nè yà' mè gesø gù ve'ε kè' mò'fis è.>>

Lak Babilòn Tse' NgòYø Ngø' Ve'ε Bòŋ

²⁰ Bwe mubu wèen sam, nè kwa bùu lak Babilòn gbù laŋ. Ngàa ntum Jisòs bè ɳgàa tsòhòbum Nwì wèen ɳak sè'. Bùu Nwì pwe' kwa ɳak ve'nø bùusø Nwì a làk føsø fa lak yà'sø fòo sè yi à yejsø weŋ ɳgø' sè laŋ.

²¹ Fana masinjà Nwì mòk à vèø, nè kø le' ma ɳkùŋkùm lìs mòk co ɳgòk, nè mak bisø gesø lo nà' sønø ndzøp nè għanj nè, nè cep dø, <<Yà'a mvè'nè wo nè kħemsø mak lak sè għanj sè wo to yà' dø Babilòn yà'a ve'nø fana ɳwè kà yà' mok yø fe'lè. ²² Bwìŋ nè kà ɳga ɳwè sè buk luŋ, kè ɳga wo sè fuøp ndiñgòm, kè fuøp ntàŋ nè ye ɳga bwì sè yøm ɳki fo' mok yuk fe'lè. Ngà għu tsørø bum bè bo nè kà mok mvwe' lak yà'sø sè'

ye. Wo nè kà ñga ñgòk cèp dè ñwè sè gòk bëñ fo' mok sè' yuk fe'lè. ²³ Kàak nè kà fo' mok sè' kùø yuk. Wo nè kà gùrè fo' dè wo bèk ñwàñwè mok sè' fa yuk. Bù ñgàa sèñ bum sè mvwe' lak awèñ à ye bùu sè bwì sè nzenjòñ wo. Wèñ à sè bòrè wes bwì pwe' bë rèøm awèñ sè', ya'a ñga'a mok bùø. ²⁴ Lak ya'sè yè ñge' vë'nè bùusè wo yè ndùøm ñgàa tsòhòbum Nwì bë bùu Nwì mok weñ nè ye bùu sè wo à zè wo sè nzenjòñ fèñ pwe'fo' mvwe' lak ya'sè.>>

19

Wo Yèm Nkì Mùbu NgòKùksè Nwì

¹ Yà'sè à mèe, mù yuk ñga ñgiì bwì sè ywè' mùbu vë'ë ñkùøñtèñ. Wo à sè yèm nkì, nè sè gurè bë ñjàñ dùk dè,

<<Hàlìluyà, kwasè Nwì.

A yi nè yi gù tètè a tse'è nè lùñ nè.

Kèkuk bë ñjàñ pwe' ye bohòyi.

² Yi ñwè nè yi tse' zìnø,

Yi sakgè nzak nje bë mandzè nè nà'a kèkùrè.

Yi sak nzak ñwà sàhà nè sàhà ye sè à sè bùpsègè nzenjòñ nè nà'a,

Nè lak fèsè fa nà' fòò sè ñwà nè à zè bwe ñgàa fàha ye sè.>>

³ Wo à dùk fe'lè dè <<Hàlìluyà>> sèmok. Wo dè, <<Ndindi sè yà' sè lòkok mvwe' lak ya'sè mvè'nè yà' sè sè,

Nè kà teñsè yuk.>>

⁴ Fana bù ñkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè, bë yum sè kwè sè wo cu ñwèm sè à bùhù sè nze,

nè kuksə Nwì nè yi cu mʉnə kapràk nə. Wo à sə kùksə yi, wo sə cep də,
 <<Hàlìluyà, a ye ve'nə.>>

⁵ Mù yuk ɳga ɳgi mòk sə cèp tesə vè mvwe' kapràk Nwì. Nà' sə cep də,
 <<Wèŋ bù ɳkwàha bwì bə bweŋke' pwe'fo' sè wèŋ fák bohòNwì, nə sə wəp yi,
 Wèenj kuksə Nwì àvès nə.>>

⁶ Mì yuk fe'lə yumok co a ɳgii bwì ve'ε nduk nè nduk. Ngii sə yuhu co sə gbù cəcwà nə ye co mbàŋ sə kùm yi sè'. Ngì nə sə cep fis də,
 <<Halìluyà, Nwì àvès nè yi sè' Tà àvès,
 Yi tse' bum pwe' mok ndzə bohòyi.
 Yi yèto gaŋ ɳkum ye laŋ.

⁷ Vesùwèen ɳak, nə kwa bèboŋ,
 Nə kuksə liŋ ye sè ghaŋ sə.
 A ve'nə bùusə mvèk kùrə laŋ nè Mo Nsùŋgan
 Nwì nə nə gù gù.

Ngwegù nə fùhu ni' ye ɳgòlògùu sə sè' laŋ.

⁸ Nwì fa yi cèək sè fəfop ɳgoni,
 Yà' reŋ ve'ε, nə sə ba'a sè'.>>
 Cèək sè fəfop yà'sə tə mʉnə tu bum sè bèboŋ sə bùu Nwì wèŋ à gùu.

⁹ Fana masinjà nè yi à cèp to bohòmù mantombì fa' nà'a dük fe'lə mʉ də, <<Còm bum yè'e:
 A reŋsi bohòŋwè nè wo to yi də yi və mvwe'
 gùu Mo Nsùŋgan nə.>> Yi à cèp wes ve'nə fana
 yi dük fe'lə mʉ sè' də, <<Cep yè'sə Nwì bə tu
 ye.>> ¹⁰ Anə gen mʉ gbʉ tsooŋ sə nze də ya mʉ
 kuksə masinjà Nwì nə fana yi dük mʉ də, <<Kà
 ve'nə gù. Mù mègù sè' ɳgà fák Nwì co wù, nə
 ye sè' co moma nè fòpwe' nè yi jə ncèp nè zìnə

nè Jisòs à nìtsè' fa bwì nà' nø. Wù tse' ñgòkùksø mègù Nwì yiìyi.>> Zìnø nè Jisòs à nìtsè' fa bwì nø, a ntùm ncèp nè ñgàà tsòhòbum Nwì wèj à sè tsòho fa bwì nø.

Nwè Nè Yi A Kok Nàmbà'rè Nè Føfop

¹¹ Fana mì ye ñga ntòbu mùhu nòto. Mì ye gesø nàmbà'rè nè føfop mbwa. Liñ ñwè nè yi à kok cu munø nàmbà'rè nø à ye dø, <<Nwè nè zìnø nè aco a naaŋ tu bohòyi.>> Yi kèkùrè bø mandzè nè yi sakgè nzak, nø ye bø mvè'nø yi màkgè dzè'e ye sè'. ¹² Lis ñwè ènø à ye co sè kùø lùm mis. Yi à ta tse' tàam ñkum mutuhù yi ve'ë ñkùaŋntèŋ. Wo à còm naaŋ fa yi liñ mòk mu ni'i yi nè yi rì mègù nà' yi yiìyi. ¹³ Yi nitse' cèk mòk ñga wo à cì nà' bø nduøem. Wo to liñ ye mok sè' dø, <<Ncèp nè Nwì.>> ¹⁴ Bùu sè muøbu pwe' à sè be' lòyi co dø a ñgàà mà' dzè'. Wo à nitse' cèk sè ya'a røreŋ nø ye føføp. Wo pwe' à kok cu munø nàambà'rèø sè føføp. ¹⁵ Fèk mòk à tesø tsoŋ kè cùhu yi. Nà'a fèk nè yi nø løsø lak sè fòpwe' bø zeŋ, nø ghak ya'wèŋ, wo sè wo kà yi dzømgè. Yi nø kok gaŋ sè gugun mutuhù wo nø sè sak bø ntò' ntøŋ, nø kè ñam fis ndzøp nto'o grep mvwe' sè wo ñamgè sø. Yè'sø nø sè niŋ tsok mvè'nø dø Nwì yi tse' ñjàŋ pwe' yi, nø sè jok ve'ë wù kà fùk. ¹⁶ Wo à còm naaŋ fa yi liñ ye mu cè'ø yi bø mu bù'u yi sè'. Liñ sè wo à còm sè à ye dø, <<Ñkum nè yi tse' ñkøñkum pwe' yi, nø ye Tà nè yi tse' tà pwe' yi.>>

¹⁷ Mì yø fe'lø sè' ñga masinjà Nwì mòk tø muønø nùm nè nà'a togè nè'e. Yi sè to fuŋ swiŋ

sè yà' a zاغè vèenj bum də, <<Wèenj və, nə kə zu ɳkà' nə ghaŋ nə Nwì to nə. ¹⁸ Wèenj kə zu vèenj ɳkəɳkum bə vèe ɳkum sojà nə ye bùu awo sè wo tse' ɳàj sə wèn. Wèenj kə zu vèe nàambà'rè nə ye vèenj bùu sè wo kokgè yà' sè'. Wèenj kə zu vèenj bwi pwe'fo', vèe ɳkwèn bə bwe lak nə ye vèenj ɳkwáha bwi bə bweŋke' wèn pwe'.>>

¹⁹ Anə geŋ, mÙ ye nàm ɳgòn nə bə ɳkəɳkum sè sə nzeŋgòn anə bə sojàa awo wèn. Wo à benə ɳgòdə wo mak dzè' bə ɳwè nə yi ànə kok cum mʉnə nàmbà'rè nə fefop nə bə sojàa sè nà' wèn pwe'fo'. ²⁰ Wo à gha' yà'wèn, nə ko nàm ɳgòn nə, nə ko bə ɳwè nə yi à sə bòrə bwi də yi sə tsòho bum Nwì nà'a wèn. Yi nè yi à sə gù maŋgəŋgèn mantombì fa' mʉnə tu nàm nə nà'a. Yi ànə borə bùu sè wo tse' ncòom nàm nə, nə ye sè wo à sə kùksə yu nè wo à bom nà' ɳgòyamsə liŋ nàm nə sè' bə nsàap maŋgəŋgèn yà'sə. Wo à ko jə nàm nə bə ɳgà bòrə bwi nə pwe' ɳwəm, nə kə mak gesə lo wo sənə mis mòk nə ghaŋ co tèm. Mis nə sə kue fo' bə ɳàj co wo gèsə ca ɳkàŋ. ²¹ Nwè nè yi à kok cu mʉnə nàmbà'rè nə fefep nə à jə fèk nə nà' à tesə tsə kə cùhu yi nə, nə zə wes ɳgàa màk dzè'e mok sə bə zeŋ lòon fo'. Anə geŋ swinj wèn pwe' baŋ və, nə kə zu vèenj awo sə tètè wo ze' mpʉnŋ mpʉnŋ.

20

Jisòos Nə Sak Gan Lùumŋgòn Ncùhù Mò'fis

¹ MÙ à yə masinjà mòk sè' ɳga yi tsə tesə mʉbu. Yi à kotse' ki wʉ sè yà'a kà lègè sə ndzə bohòyi. Yi kotse' kwaŋ mòk nə ghaŋ ve'ε ndzə

bohòyi anə sè'. ² Yi à ko ɳòronj nə, nə kiŋ nà' bə kwaŋ nə ve'ε mpaanj, də nà'a nə cum ve'nə mənə lùumŋòŋj ncùhù mò'fis. ɳòronj ànə, yi no nè yi à ye to mantombì fa' ntinə bə ntinə bùè nà'a. A sè' yi nə, nè liŋ ye mook də Satà, nè yi sè' ze' nə. ³ Masinjà Nwì nə à jə yi, nə kə mak gesə lo sənə wu sè yà'a kà lègè sə. Yi mak gesə nà' ca, nə lok bə ki, nə lem boŋsə ncùu wu sə bèbonj də ya nà'a kà tesè kok. Yi də nà'a nə cum ca ve'nə mənə lùumŋòŋj ncùhù mò'fis, nə kà ɳgò kè bòrə ke' bwì sənə nzenŋòŋj mok cu. Lùumŋòoŋj sè ncùhù yè'sə me wes ntsə' nə ɳkuŋ wo fiŋ me'rə tsoŋ yi mənə mvèk moòm ghàr ve'ε.

⁴ Mù à yə kapràak mok ɳkùnŋntèŋ, ɳga bwì cu mbwa. Bùu sè wo à cu mbwa sə à ye bùu sè wo a fa wo ɳjàŋ ɳgòsak fa bwì nzak. Mù à yə yònjsèə bùu sè wo à zə wo də yà'wèŋ cèp fis kè cùhu wo də wo dzəm bohòJisòs, nə sə tsoho fa bwì ncèp Nwì yà'a sè'. Yè'sə bùu sè wo à ka nàmŋòŋj nə kè yu nè wo à ci ɳgòyamsə liŋ ye nə nà'a co Nwì kuksə. Wo à ka sè' dzəm də wo naaŋ fa wo ncòom nàm nə mu nzà sihì kè ndzə bohòwo àlè sè' dzəm. Bùu sè wo à kpù sə, à lòkok vè mvwe' kpù ɳwəm, nə sə kə sak gaŋ bə Krëst. Wo à sak ve'nə tètè lùumŋòŋj ncùhù mò'fis. ⁵ Yà'a mvè'nè bwì a lòkok to mvwe' kpù, ntò nè kè' mò'fis. Bù kpùkpùu mok sə pwe' à ka yàwo lòkok tètè lùumŋòoŋj sè ncùhù mò'fis à cà ɳkuŋ. ⁶ A reŋsi bohòbòp bù nè wo lòkok mvwe' kpù nè mantombì ènə. Nwì a sè fis wo yà'sə zok. Kaco kpù nè kè' ba nè jwεŋ fe'lə wo mok yeŋ. Wo

nè sè gʉ bum sè ηgòkùksə Nwì nè ye Kreſt sè' co ηgàa fa satikà' bohòNwì, fana bə yà'wèŋ kok gaŋ sè mʉnə lùumŋòŋ ncùhù mò'fis.

Wo Gha' Satà Lan

7 Lùumŋòon sè ncùhù sè cà fana wo nè fiŋ me'rə Satà mvwe' sè yi cu ndapndzəm sè. **8** Yi nè gi ke' wes lak nzeŋgòn nè ma nè fòpwe'fo' ηgòbòrə bwì. Linj lak yè'sə wo togè yà' də Gòg bə Magòg. Yi nè to benə yà'wèŋ mvwe' mò'fis də bə yà'wèen təm dzè' bə Nwì wèŋ. Wo nè ye və'e wùriŋ co ηgwansaa sè sə ηgʉ ndzəp yè'e. **9** Wo manj lo mvwe' nzeŋgòn nè fo' pwe'fo'. Wo kə kərə lok mvwe' sè bʉʉ Nwì wèŋ cu sə sə', mvwe' lak sè a fo' ntum lak nè Nwì dzəm nè. Wo təəŋ dzooŋ və'nə, mis tsooŋ mʉbu, nè ləsə wo fo' lòoŋ. **10** Fana wo à jə ze' nè yi à sə bòrəgə wo nè, nè mak gesə lo nà' sənə mis nè nà'a co təm, nè sə kʉə co wo gèsə ca ηkàŋ nè. Yà'a sè' mvwe' sè nàm nè bə ηgà bòrə bwì də yi sè' ηgà tsòhòbum Nwì nè, cu sè' ca. Wo nè cum ca, nè sə ye ηgə' nè maràn bə nè ndzəmè pwe'fo' mvèsə nè mvèsə.

Sak Nzak Nè Nà'a Mok Nè Lèssè Mbwè

11 Mʉ à ye fe'lə kapràk mòk nè għaŋ nè nà'a fefəp, ηga ηwè nəmòk kok cu mbwa. Yi tesə və ntèŋ, ntòbu bə nzeŋgòn nom bisə wes fo' pwe' wà. **12** Mʉ ye bwenke' bə ηkwàha bwì wèŋ sè wo ànə kpʉ taanjtèŋ ηga wo tə kə mantombii kapràk nè. Wo à jə vè ηwàha mok, nè muk yà'. Wo muk fe'lə ηwàk mòk sè' nè nà'a ηwàk lùŋ. Ƞwè nè yi à cu mʉnə kapràk nè à sə sak

nzak bwì yi. Yi à sè sak wo bè yusè wo à còm nònjsè ndzènè ñwàak sè dè yà'wèj à gùa. ¹³ Bwì pwe' à ye fo', nè mò'fis kà bwehè. Bùa sè wo à kpù ma sè ndzèpè, à tesè foho vè fe'lè sè'. Kpù bè nzeñgòn yòñsèè bù kpùkpù pwe' à tum fèsè vèsè bùa awo mañkwèñ, ya wo sak yà'wèj bè bum sè wo à gùa. ¹⁴ Fana wo à ko jè kpù bè nzeñgòn yòñsèè bù kpùkpù pwe', nè mak gesè lo wo sènè tèm mis nè. Tèm mis ànè kpù nè ba nè. ¹⁵ Nwè nè wo à ka liñ ye ndzènè ñwàk lùñ nè ye pwe', wo ko mak gesè lo yi sènè tèm mis nè.

21

Jòrosalèm Nè Fi

¹ Anè geñ mù ye ntòbu nè fi bè nzeñgòn nè fi sè'. Ntòbu bè nzeñgòn nè mantombì nè à cà wes lòlañ. Ndzèp nè ghañ nè à ka mok sè yen fe'lè. ² Mù ye ñga'a lak sè rérèj sè wo to yà' dè Jòrosalèm nè fi nè, ñga nà' tesè tsoñ mòbu. Nà' à sè tesè tsoñ vè yà'sè bohòNwì. A ye ñga wo fùhù tsérè nà' co wo fùhù wà'ñgwèñ ñgòfa lòndu ye. ³ Mù yuk ñga ñgi mòk sè cèp vèsè mvwe' kapràk nè bè ñjàñ dè, <<Yeè, Nwì vè ñgòcu mok bè bwì wèj mvwe' mò'fis. Yi nè sè cum bè yà'wèj, wo nè ye bùa ye, yi ye Nwì yà'wèj sè'. ⁴ Yi nè yisè fis fa wo ndzèplis awo pwe'fo'. Kpù nè kà mok ye yuk, manziñ kà sè ye fe'lè, wañ kà mok sè ye, yaàñni' kà sè ye yuk fe'lè. A nè ye ve'nè bùusè bum sè zèm a cà lòwes lañ.>>

⁵ Nwè nè yi à cu mènè kapràk nè cep fe'lè dè, <<Yeè, mù sè gù bum pwe' mok fi nè fi.>> Nè dàk

mà sè' də, <<Còm bum yè'sə, bùusè ncèp ènə nə kà wà cà, nà'a zìnə.>> ⁶ Yi dük fa mali mà də, <<Fàak am mè wes mok laŋ. A mà nè mà Alfa nə ye Omegà, nè mà yèto nə ye nè mà lèsə. Mù nə fa ndzəp nè nà' sə kì tesə vè mvwe' ndzəp nè nà'a mantùŋ lùŋ nə bohòndàanjwè pwe' nè ntum sə sə yi. Mù nə fa yi yà' wà. ⁷ Nwè nè yi gha'-a pwe'fo', mà fa yi bum yè'sə sè' pwe'. Mù nə ye Nwì ye, yi ye mo àm. ⁸ Nə ye də bohòbòp bù nè wo ḥgàa wuə, ḥgàa kà zìnə tse' wèŋ, ḥgàa gù bùp sè cà cù wèŋ, ḥgàa zə bwì, nə ye ḥgàa kohòsàhà wèŋ pwe', wo nè yə ḥgə' nè wù kà fùk. Bùs sè wo ḥgàa fe ḥgam wèŋ, ḥgàa gù rùm bə ḥgàa cì' mvwès wèŋ pwe'fo' wo nè yə ḥgə' sè' wù kà fùk. Nsàap bùs sè wo gù bum sè bùp yè'sə pwe', wo nə ko wo, nə mak gesə lo wo sənə tòm mis nè nà' sə kuə co wo gèsə ca ḥkàŋ. Nà'a yà'a kpù nè ba nə.>>

⁹ Masinjà Nwì mòk mungorè masinjàa sè sàmba sè wo à tse' ḥgàap ḥgə' sàmba sə, à dük mà də, <<Vèə ya mà niñtsok fa wu wà' ḥgwèŋ nè yi ḥgwe Mo Nsùŋgaŋ nə.>> ¹⁰ Anə gèŋ, Yòñsə Nwì ko wumsə mà, fana masinjà nə jəŋ lo mà mvwe' nda mòk nè nà' sàp ve'ε wùrinj. A kè dzèŋ fo', yi niñtsok fa mà lak Nwì sè yà'a rərəŋ sè wo to yà' də Jòrosalèm ḥga yà' sə tesə tsə màbu bohòNwì. ¹¹ Mareŋ Nwì à sə rəŋ fo' ve'ε, lak sə sə ba'a co nsàp lis mòk nè wo togè nà' də jaspà. Yà' sə rəŋ ve'ε daàŋ daàŋ. ¹² Wo bom dzonj yà' bə ḥka' sə yà' à sàp lòmutsə ve'ε wùrinj. ḥka' sə à tse' ncù hum-ncòp-ba. Masinjàa ye fo' sə' hum-ncòp-ba sè wo sə jə ḥkərè bə ncùu ḥka' sə mò'fis,

mò'fis. Wo à còm naaŋ liŋ bòp bwe Izùre wèŋ sè hum-ncòp-ba mʉnə tu ncùu ɳka' sè mó'fis mó'fis lòonfo'. ¹³ Nka' sè à tse' ncù te' te' ma mó'fis. Ncù à ye ma ntonùm te', ma nconùm sè' te', ma kəkok sè' te' nə ye ma tsətsoŋ sè' te'. ¹⁴ Wo à ci kùum ɳka' sè mʉnə lìs hum-ncòp-ba. Wo à còm naaŋ liŋ bwe ɳgàa ntum Mo Nsùŋgaŋ sè wo à ye hum-ncòp-ba sè mʉnə lìis sè mó'fis, mó'fis.

¹⁵ Masinjà nè yi à cèp bohòmù nè à tse' nteŋ mók nè wo fùkgè bum bə zeŋ, ɳga wo à gù nà' bə guù. Yi à jə vè nà' ɳgòfùk lak sè bə zeŋ, nè fùk ncùu ɳka' sè bə mbàan sè sè'. ¹⁶ Masinjà nè à fùk lak sè, nè ye də yà'a yəyərè, ma mók à ka ma mók sap ghak. Ma nè mó'fis à ye co kilometà ncùhù ba bə ɳkà ba. Yà' à ye ve'nə ma kwè fo' bə kəkok wèŋ pwe'. ¹⁷ Masinjà nè à fùk mbàan ɳka' sè sè', yà' tesə mità hum sàmba. Yi à sə fùk yà' sè' mvè'nè bwìin fùkgè bum. ¹⁸ Wo à ci mbàan sè bə lìs nè wo to nà' də jaspà nà'a. Wo à ci lak sè yàwo bə guù sè yà' sè reŋ ve'ε wùrinj co gèlas.

¹⁹ Kùum ɳka' sè yà' à təəŋ dzooŋ lak sè, wo à gù yà' bə nsàap lìs hum-ncòp-ba də ya ɳga yà'a fom boŋ wùrinj. Lìis sè à tse' ncòom sè bèboŋ wùrinj. Mòk à ye fəfəp, mók bèbaŋ, mók səseŋ wèŋ nduk nè nduk. Liŋ lìs mók à ye də, jaspà, nè ba də safi, nè te' àgàte, nè kwè emerà; ²⁰ nè tàŋ onèk, nè ntùŋfu də kàniliyà, nè sàmba kwaas, nè fwame' berì, nè vèke' topà, nè hum krìsopàràs, nè ncòp-mò'fis də jàsinj fana nè ncòp-ba nè də ametìs. ²¹ Wo à gù ncùu ɳka' sè bə lìs nè bèboŋ nè wo to də perèl nà'a. Wo à

gù ncù fòpwe' bə lìs mò'fis, mò'fis. Mandzèə sə mvwe' lak yà'sə, wo à gù yà' bə guù, yà' sə reŋ daàŋ daàŋ.

²² Mù à ka ndap Nwì mvwe' lak yà'sə ye bùusè Nwì nè yi Tà àvè̄s, nə tse' ɻàŋ pwe' yi nə, bə Mo Nsùŋgaŋ nə à ye fo'. ²³ Bùu sə fo' sə à ka fák bə nùm kə ɻwə àlə tse', bùusè mareŋ Nwì à sə reŋ fo'. Mo Nsùŋgaŋ nə à sə reŋ mvwe' lak yà'sə sə' co laàm. ²⁴ Bùu sə sə nzeŋgòn nə sə gi ye jəŋ sə' bə mareŋ ènə. Ngənkum sə sənə nzeŋgòn nə pwe' nə jə və ghàha awo sə fo'. ²⁵ Ncùu ɻka' sə nə sə nooŋ megu to ghà nə fòlōon, ɻwè kà yà' lok bùusè ndzəm nə kà fo' seŋ yuk. ²⁶ Wo nè jə və ghàk bə bòon nzeŋgòn pwe'fo' fo'. ²⁷ Megu də yumok sə yà'a bùp nə kà mandzè ɻgòkè ni fo' tse' lok. Ngàa gù bum marè'tu bə ngàa cì' mvwès wèeŋ nə kà fo' sə' kə ni yuk. Bùu sə wo nə ni fo', mègù wo sə wo à còm nòŋsə liŋ awo ndzənə ɻwàk lùŋ nə Mo Nsùŋgaŋ nə.

22

Ndzəp Nə Ye Tu Sè Yà'a Fagè Bwìŋ Lùŋ

¹ Masinjà nə à jə lòmʉ, nə kə niŋ tsok fa mʉ mantùŋ nə nà'a fagè bwì lùŋ nə. Ndzəp nə à sə bà'a, nə sə reŋ ve'ε njàaŋ. Ndzəp nə à sə tesə və mvwe' kapràk Nwì bə Mo Nsùŋgaŋ nə. ² Nà' à sə kì cà mʉtsətsə'rəə ndu mandzè nə mvwe' lak yà'sə. Tu sə ɻgwì sə fagè bwì lùŋ à təəŋ tsoŋ lòŋgʉ mantùŋ anə ma ba fo'. Tu sə zəmgè nsàap ɻgwì hum-ncòp-ba sənə lùmŋgòn nə mò'fis. Yà'a zəmgè nsàp nto' nə zok bə ɻwʉ

nè fòpwe'. Wo sè jèn mvùu tħ sè, nè sè għu mesə fa bwì mvwe' lak pwe' yiyan awo bə zej. ³ Mu zèp yu nəmòk nè co Nwì kà bə zej kwa kà fo' ye yuk nè kè' mò'fis. Yu nè nà'a nə ye fo' mègħu kaprak nè tse' nà' Nwì nə ye bə Mo Nsùnġgañ nə. Bħu ye wéej nə sè kuksə yi sè' fo'. ⁴ Wo nə ye si ye, fana wo com naaŋ fa wo liŋ ye sè muu nzà sihi wo. ⁵ Ndżəm nə kà mok sè ye, bwì kà fàk bə laàm kè nùm àls sè' tse' fe'lè, bħusè Ta' Nwì, yi bə tu yee nə ye marej àwo. Wo nè kok gañ mok mvèsə nə mvèsə.

⁶ Anə gen, masinjà Nwì ànə duka fa muu də, <<Ncèep yè'sə zinə, co ɻwè dzəm tse' ya'. Ta Nwì àvès nè yi fagħa ɻgħa tsòħòbum ye yònjsè ye də wo tsoho ncèp ye nə, tumsə vèṣə masinjà ye nə yi. Yi tumsə nà' də nà'a kə tsok fa bħu sè wo sə bə' mandzè ye wèj bum sè ya'a nə ye mvèk ghàr.>> ⁷ Jisòs də, <<Kà swi də muu nə bwi və mvèk ghàr swi. A nə ye reñsi wùriż bohònjwè nè yi nònjsə bum sè yi yuk ya' ndżənə ɻwàk ènə, bħusə Nwì nitsè' fa bwiñi ya' yi bə tu ye.>>

Jisòs Kħərəp NgħoBwì Vèə

⁸ Muu Jon, muu a yuk bum yè'sə bə ntu'u am, nə ye ya' sè' bə lis am. Muu à yuk nə ye wes ya' ve'nə fana, muu bħu tsoñ mantombi masinjà nə sə nze də muu kuksə yi. ⁹ Fana yi duka muu də, <<Kà ve'nə għu, muu mègħu sè' ɻgħa fàk Nwì co wu bə bwe ma yo sè wo ɻgħa tsòħòbum Nwì. Muu megħu sè' co ndàanjiw pwe' nè yi sə nònjsə ncèp nè nà' cu ndżənə ɻwàk ènə. ɻwè nè co wo kuksə yi mègħu Nwì yiły়i.>>

10 Yi à dük fa fe'lə mʉ sè' də, <<Bum sè Nwì nìtsè' yà' ndzənə ɳwàk nè'e yè'e, kà də wu swihi yà' dük. Gù də ndàanjwè pwe'fo' riŋ bə zeŋ, bʉusə mvèk bohòbum yè'sə ɳgòye, kuəp lan.

11 Mvèek mok bʉə fana mè'rə ɳwè nè yi sə gʉ ye bʉp sə gʉ ntèŋ. Ngà gʉ bum sè jì marè'tu sə gʉ ye sè' ntèŋ. Nə ye də ɳwè nè yi sə gʉ ye yusè yà'a kèkʉrè sə gʉ ye sè'. ɳwè nè yi sə bε' ye mandzè nè Nwìi sə bε' lo ye sè' ntèŋ.>>

12 Jisòs sə dük də, <<Yu'rə na yè, mʉ sə foho və mvèk momjo. Mʉ vəə, mʉ tse' və bə yusè mʉ nə lak ndàanjwè pwe' bə zeŋ. Mʉ nə lak ndàanjwè pwe'fo' mvè'nè fāak ye sè yi à gʉu. **13** Mʉ Alfà nə ye Omegà*, nè mʉ à yèto, nə ye nè mʉ lèsə sè' mʉ, mʉ ɳwè nè mantombì nə ye nè maŋkwèŋ. Bum pwe' à yèto və bohòmʉ, bum pwe' nè kè mè sè' bohòmʉ.>>

14 Reŋsi bohòbʉu sə wo à cùk cèək awo rəreŋ. Yà'a wo sè wo nə tse' mandzè nè ɳgònì lòmʉmvwe' lak yà'sə, nə zʉ nto'o tu nè nà'a fagè bwì lùŋ nə. **15** Bʉu sə wo nə kà kùu awo mvwe' lak yà'sə kè nèŋ yùu' a bʉu sə wo co ɳgbʉ, bʉ ɳgàa rùm, ɳgàa kohòsàhà, ɳgàa zə bwì, ɳgàa gʉ rùm, nə ye ɳgàa cì' mvwès nə sə kwa bə zeŋ kwaa.

16 <<Mʉ Jisòs, mʉ tum fa weŋ masinjà àm də ya yi tsok fa weŋ bum yè'e pwe' bʉu cos àm lòoŋ fo'. A mʉ ɳgwì bwì nkum Devìd nə ye sè' mʉ nə mʉ sèŋtsok nə.>>

* **22:13** 22:13 Alfà nə a liŋ ncòm nè nà' yèto bə ncòom sà ɳgòcòm ncèep lak bʉu Gris wèŋ fo'. Wo togè liŋ ncòm nè nà' lèsə nə də Omegà.

¹⁷ Yònsè Nwì bə ñgwegù Mo Nsùñgañ nə wèñ, bə nà' sə dük də, <<Vèø.>> Ndàañwè nè yi yuk ncèp ènø, wo dük sè' dük də, <<Vèø.>> Ndàañwè nè njè ndzèp nè nà'a fagè bwì lùñ nə sə ya-a yi, yi və sè', nə kə no. Yi və, nə kə no wà.

¹⁸ Mù sə sè ntu'u ndàañwè pwe' nè yi yuk ncèp nè nà' tesə vè bohòYònsè Nwì, sè wo com yà' ndzènø ñwàk nè'e dük də, a ye-a ñga ñwè nəmòk yamsə naañ gèsə lòyumok munø ncèp ènø, Nwìi nə yamsə naañ gesə lo fa yi ñgø' sè wo còm yà' ndzènø ñwàk ènø sè'. ¹⁹ Nə ye sè' də, a ye-a ñga ñwè nəmòk cok fis-a ncèp mòk nja sè', Nwìi nə cok fis gesə ma nje sè'. Yi nè kà bo sənø tu nè nà'a fagè bwì lùñ nə tse', nə kà mvwe' lak nè rereñ sè wo còm yà' ndzènø ñwàk nè'e sè kè ni.

²⁰ Yi nè yi sə də bum yè'sə zìnø nə sə dük də, <<Zìnø, mù sə bwì vè mvèk momjo.>> A kwi' də, <<Mè'rø yà'a ye ve'nø, Vèø Tà Jisòs.>>

²¹ Bèbo nè Tà Jisòs ye bohòbùu Nwì wèñ pwe'fo'. Yà'a ye ve'nø.

**Nwàk Nwì Ma Rùk Nè Fi
New Testament in Yamba**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Yamba)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
c475d5b3-da44-51cf-93ca-f255b72fe481